29 kwietnia - 5 czerwca 2011

XXI Łódzkie Spotkania Baletowe

Wybitni choreografowie XX wieku

Teatr Wielki
w Łodzi

DYREKTOR NACZELNY
Marek Szyjko

ZASTĘPCA DYREKTORA DS. MUZYCZNYCH
Tadeusz Kozłowski

XXI Łódzkie Spotkania Baletowe

Wybitni choreografowie XX wieku

29 kwietnia - 5 czerwca 2011

Teatr Wielki
w Łodzi

PATRONAT

Marszałek Województwa Łódzkiego
Witold Stępień

Drodzy Widzowie,

Wybitna amerykańska tancerka i choreograf Martha Graham zapewniała, że „kiedy tancerz tańczy, ziemia pod nim jest święta". I trudno tej myśli nie przyjąć za swoją, gdy nadchodzi czas Łódzkich Spotkań Baletowych, które co dwa lata są świętem dla miłośników tańca klasycznego, jak i różnorodnych nurtów tańca współczesnego.
Szczególnego dowodu na wyjątkowość sztuki tańca powinniśmy doświadczać podczas XXI Łódzkich Spotkań Baletowych. Już ich hasło – „Wybitni choreografowie XX wieku", nadaje tegorocznym prezentacjom niepowtarzalny status. Zwłaszcza, że zainauguruje je prapremiera spektaklu „Spotkania w dwóch niespełnionych aktach" Ewy Wycichowskiej, ściśle związanej ze sceną łódzkiego Teatru Wielkiego artystki, będącej synonimem pasji zawodowej, nieustającej drogi poszukiwań i twórczej odwagi.
Za zaszczyt poczytuję sobie możliwość honorowego patronowania tej największej i najbardziej prestiżowej imprezie baletowej w Polsce. Wydarzeniu, które nie tylko wytycza kierunki rozwoju polskiej i europejskiej choreografii, ale jest też platformą wymiany doświadczeń między artystami.
Widzom i uczestnikom życzę niezapomnianych wrażeń. Na tyle trwałych, iż pozostaną one żywe aż po kolejne Łódzkie Spotkania Baletowe.

Witold Stępień

Marszałek Województwa Łódzkiego

Dear Spectators,

The remarkable American dancer and choreographer Martha Graham said that "when a dancer is dancing, the ground beneath his feet is sacred". And it is difficult not to agree with this thought now that it is the time for the Łódź Ballet Festival, which every two years becomes a feast for those who love classical dance as well as various trends of contemporary dance.
During this 21st Łódź Ballet Festival we should experience particular proof of the exceptionality of the art of dance. Even their motto, "Outstanding choreographers of the 20th century", gives unique status to this year's presentations. Especially as they will be inaugurated by a preview performance of "Encounters in Two Incomplete Acts" by Ewa Wycichowska, an artist closely associated with the stage of the Grand Theatre in Łódź, who is a synonym of professional passion, constant quest and creative courage.
I consider it a great honour to provide patronage for this greatest and most prestigious ballet event in Poland. The event that not only set the development trends of Polish and European choreography, but also it is an experience exchange platform for the artists.
I wish unforgettable impressions to both the audience and participants. So much indelible that they will last until the next edition of the Łódź Ballet Festival.

Witold Stępień

Marshal of Łódź Voivodeship

STANISŁAW BROMILSKI

XX wiek – złoty okres tańca

The 20th century – the golden age of dance

Dwudziesty wiek, a szczególnie jego druga połowa to złoty okres baletu i tańca. Ugruntowana pozycja klasycznego baletu romantycznego, począwszy od słynnej kreacji Marie Taglioni, osiągnęła swoje apogeum w końcu XIX w. i na początku XX. Rewolucja, zmiany, wniesienie czegoś nowego stały się zatem konieczne. Pierwsze próby to Ballets Russes Siergieja Diagilewa i *Święto wiosny* w choreografii Wacława Niżyńskiego do muzyki Igora Strawińskiego. Już w 1913 r. „skandaliczna" choreografia, szybko zapomniana, stała się zaczynem tego, co się wydarzyło w drugiej połowie XX wieku, gdy pojawili się wielcy reformatorzy baletu – George Balanchine i Maurice Béjart. Ich wizja nowego tańca oparta na klasycznych pas była raczej ewolucją niż rewolucją.

Idea zaprezentowania choreografii tych, którzy odświeżyli taniec klasyczny, dokonali ewolucyjnego przejścia z baletu klasycznego do tańca współczesnego i nadali mu nową, współczesną formę, sprawiła, że zaproponowałem organizatorom XXI Łódzkich Spotkań Baletowych temat „Wybitni choreografowie XX wieku" z myślą o choreografach drugiej połowy XX w.

Ewolucja ta dotyczy też niektórych wybitnych tancerzy, dlatego część międzynarodową Spotkań zainauguruje Sylvie Guillem, gwiazda Opery Paryskiej, która zdecydowała się zerwać z baletem klasycznym i poświęcić swój wielki talent choreografiom współczesnym, które specjalnie dla niej tworzą i tworzyli Béjart, Kylián, Forsythe, Ek, Khan i inni. Będzie to jej pierwszy występ w Polsce. Zaprezentuje choreografie R. Maliphanta, który będzie jej towarzyszył na scenie.

Jednym z odkrywców jej niezwykłego talentu był Maurice Béjart, którego zespół, tym razem Béjart Ballet Lausanne, kierowany przez Gila

The 20th century, and in particular its second half, is the golden age of ballet and dance. The established position of classical romantic ballet, to begin from the famous Marie Taglioni, reached its apogee at the end of the 19th and the beginning of the 20th centuries. Therefore, the revolution, changes, presentations of something new became necessary. The first attempts included the Ballets Russes of Serge Diaghilev and The Rites of Spring choreographed by Vaclav Nizynski to the music by Igor Strawinski as early as in 1913. The 'scandalous' choreography, quickly forgotten, initiated what happened in the second half of the 20th century, where such great ballet reformers as George Balanchine and Maurice Béjart appeared. Their vision of new dance based on classical steps was more an evolution than a revolution.

The idea of presenting the choreographies of those who renew classical dance, made an evolutionary transition from classical ballet to contemporary dance and gave it a new, contemporary form, made me suggest that the organizers choose the theme of "Outstanding choreographers of the 20th century" with the thought of choreographers of the second half of the 20th century.

This evolution also refers to some remarkable dancers, which is why the international part of the Festival will be inaugurated by Sylvie Guillem, a star of the Paris Opera, who decided to give up classical ballet and devote her great talent to contemporary choreographies that were, and still are, created especially for her by Béjart, Kylián, Forsythe, Ek, Khan and others. It will be her first performance in Poland. She will present choreographies created by Russell Maliphant, who will accompany her on stage.

Romana, weźmie udział w Spotkaniach po raz trzeci (Balet XX Wieku Maurice'a Béjarta wystąpił już w Łodzi w 1970 i 1985 roku). Do niezaprzeczalnych zasług Béjarta dla tańca należy wyeksponowanie roli tancerza mężczyzny, który nie służy, jak dawniej, za tło dla pięknej i zwiewnej baleriny, lecz sam jest bohaterem pierwszoplanowym.

Jerome Robbins, współpracownik i przyjaciel Balanchine'a, podobnie jak on Rosjanin, zrobił karierę w Stanach Zjednoczonych, tworząc m.in. choreografie dla Broadwayu. Uważałem za inspirujące przedstawienie dzieła tego najbardziej amerykańskiego z rosyjskich choreografów w wykonaniu właśnie rosyjskiego zespołu. Akademicki Teatr Opery i Baletu z Permu, który był już gościem Spotkań w 1978 r., kierowany dzisiaj przez Aleksieja Miroszniczenkę, zaprezentuje dwie choreografie Robbinsa z 1956 i 1979 roku. Zespołowi towarzyszyć będzie orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi.

Wiliam Forsythe, amerykański choreograf, którego nowe podejście do destrukturalizacji baletu klasycznego zapewniło mu miano najbardziej europejskiego z amerykańskich choreografów, należy do innego pokolenia niż Balanchine, Robbins czy Béjart. Zespół Królewskiego Baletu Flandryjskiego z Belgii, którym kieruje Kathryn Bennetts, uczennica mistrza, zaprezentuje w Łodzi *Artifact* – choreografię Forsythe'a z 1984 r., dzięki której jego nazwisko stało się sławne i znane w Europie. Będzie to już druga wizyta tego zespołu w Łodzi.

Jestem szczególnie wdzięczny dyrekcji Teatro alla Scala za to, że przyjęła zaproszenie dla swego zespołu baletowego, kierowanego przez Makhara Vazieva, do wzięcia udziału w XXI Spotkaniach. Dwa występy Baletu La Scali, który przedstawi sztandarową choreografię George'a Balanchine'a *Klejnoty* (1967) z towarzyszeniem orkiestry Teatru Wielkiego, zakończą triumfalnie Spotkania. Premiera tej produkcji odbędzie się w Mediolanie 12 maja 2011 r., a już 4 czerwca zobaczy ją publiczność w Łodzi.

Przedstawienia te będą pokazem tańca w najczystszej postaci, tańca bez fabuły, historii – tańca znakomicie wykonanego wyłącznie dla jego piękna. Taniec w ponad trzechsetletniej

One of discoverers of her unique talent was Maurice Béjart whose company, which is now Béjart Ballet Lausanne directed by Gil Roman, will take part in the Festival for the third time. The 20th Century Ballet of Maurice Béjart already performed in Łódź in 1970 and 1985. One of Béjart's undeniable contributions to dance is the emphasizing of the role of a male dancer who does not serve, as it was before, as a background for a beautiful and ethereal ballerina, but plays leading roles himself.

Jerome Robbins, Balanchine's collaborator and friend, and a Russian like him, became successful in the United States, creating for example choreographies for Broadway.

I found it inspiring to present choreographies of this most American out of Russian choreographers performed by this very Russian company. Perm State Opera and Ballet Theatre, which already was a guest of the Festival in 1978, now directed by Aleksiej Miroshnichenko, will present two choreographies by Robbins from 1956 and 1979. The company will be accompanied by the orchestra of the Grand Theatre in Łódź.

Wiliam Forsythe, an American choreographer whose new approach to destructuralization of classical ballet earned him the title of the most European out of American choreographers, belongs to a different generation than Balanchine, Robbins or Béjart. The Royal Ballet of Flanders from Belgium, which is directed by Kathryn Bennetts, the master's follower, will present Artifact, Forsythe's ballet from 1984, which made his name become famous and well-known in Europe. It will be the second visit of this company in Łódź.

I am particularly grateful to the management of Teatro alla Scala for their acceptance of the invitation for the ballet company, directed by Makhar Vaziev, to participate in the 21st Łódź Ballet Festival. Two performances of the La Scala Ballet, which will present a leading choreography by George Balanchine, *Jewels* (1967), accompa-nied by the orchestra of the Grand Theatre, will be a triumphant conclusion of the Festival. The premiere of this production will take place in Milan on the 12th of May this year, whereas the audience in Łódź will see it on the 4th of June.

historii La Scali zawsze zajmował należne mu miejsce. Dla Baletu La Scali, w całej jego historii, tworzyli najwięksi choreografowie, a na mediolańskiej scenie występowały największe baleriny, począwszy od Marie Taglioni, a skończywszy na Sylvie Guillem.
Nie wyobrażałem sobie prezentacji dzieł wybitnych choreografów drugiej połowy XX wieku bez choreografii Piny Bausch. Niestety jej nagła śmierć w 2008 r. zmusiła jej zespół do zmiany planów, co spowodowało, że Tanztheater Wuppertal nie wystąpi w tym roku w Łodzi. Pragnę jednak Państwa pocieszyć – zespół zarezerwował już daty na XXII Spotkania w 2013 roku.
Taniec przybiera nowe formy, otwiera się na inne kultury, korzysta z coraz to nowych inspiracji. Najlepszym tego wyrazem jest Akhram Khan, brytyjski choreograf pochodzący z Bangladeszu, którego zespół, założony w 2000 r. w Londynie, przedstawi choreografię diametralnie różną od choreografii mistrzów XX wieku, inspirowanych kulturą zachodnią. Występ tego zespołu jest wstępem do tego, co się dzieje i co się będzie dziać w tańcu w XXI wieku.
Pragnę podziękować dyrektorowi Markowi Szyjko za zaufanie, jakim mnie obdarzył, powierzając mi koordynowanie programu XXI Łódzkich Spotkań Baletowych, władzom województwa łódzkiego za ich sfinansowanie, a publiczności życzyć wielu wzruszeń i niezapomnianych wrażeń.

Stanisław Bromilski

These performances will be the demonstration of dance in its purest form, dance without a plot or a story, dance remarkably performed solely for its beauty. In more than three hundred years' history of La Scala, dance has always occupied an outstanding position. The greatest choreographers have created their works for the La Scala Ballet in its whole history, and the greatest ballerinas, ranging from Marie Taglioni to Sylvie Guillem, have performed on its stage.
I could not imagine the presentation of works of outstanding choreographers of the second half of the 20th century without Pina Bausch. Unfortunately, her sudden death in 2008 forced the company to change their plans, and as a result of that Tanztheater Wuppertal will not perform in Łódź this year. However, I would like to inform you that the company has already reserved dates for the 22nd Festival in 2013.
Dance takes on new forms, opens itself to other cultures, makes use of more and more new inspirations. This is best expressed by Akhram Khan, a British choreographer who comes from Bangladesh, whose company, founded in 2000 in London, will present a choreography that is diametrically opposed to ballets created by the 20th century masters, inspired by western culture. The performance of this company is the introduction to what is and will be happening in dance in the 21st century.
I would like to thank the director Marek Szyjko for the confidence he bestowed upon me when he entrusted me with the task of preparing the programme of the 21st Festival, and the authorities of the Łódź region for their financing. And I would like to wish the audience many emotions and unforgettable experience.

Stanisław Bromilski

STANISLAW BROMILSKI

W latach 1970 - 1985 pracował dla Polskiej Agencji Artystycznej Pagart w Warszawie. Piętnaście lat ówczesnej działalności zalicza do najaktywniejszego w swojej karierze w branży impresaryjnej. Zajmował się m.in Warszawskimi Spotkaniami Teatralnymi, lansowaniem młodych talentów, organizacją bardzo licznych tournée polskich zespołów, teatrów i muzyków za granicą od Australii do Peru (m.in. Teatru J. Grotowskiego, H. Tomaszewskiego, Teatru Starego, zespołów „Mazowsze", „Śląsk" a następnie Filharmonii Narodowej i Filharmonii Krakowskiej). Stanisław Bromilski pomógł wypromować wielu śpiewaków, m.in. Stefanię Toczyską, Elżbietę Szmytkę, Barbarę Mądrą, Elżbietę Ardam, Joannę Kozłowską, Marka Torzewskiego, Wojciecha Drabowicza oraz Krystiana Zimermana. W późniejszym czasie Stanisław Bromilski pełnił funkcję administratora Baletu XX Wieku M. Béjarta. Następnie przyjął propozycję objęcia stanowiska dyrektora handlowego Opery Królewskiej La Monnaie, które piastował do przejścia na emeryturę w 2008. Pełnił funkcję doradcy przy organizacji XXI łódzkich Spotkań Baletowych.

XXI

Łódzkie Spotkania Baletowe

CHOREOGRAFOWIE

George Balanchine
Maurice Béjart
William Forsythe
Akram Khan
Russell Maliphant
Jerome Robbins
Gil Roman
Ewa Wycichowska

George Balanchine

fot. Elio Piccagliani/Teatro alla Scala

Urodził się w 1904 roku w Petersburgu. Jego twórczość wywarła decydujący wpływ na kształtowanie się baletu na całym świecie. Uznawany jest za twórcę baletu amerykańskiego.

G. Balanchine wstąpił do Carskiej Szkoły Baletowej w 1914 roku. Ojciec Balanchine'a był kompozytorem; młody tancerz studiował kompozycję oraz grę na fortepianie w leningradzkim konserwatorium. W 1921 roku ukończył Piotrogradzką Szkołę Teatralną.

Jako choreograf, Balanchine debiutował w 1923 roku, pracując z małym zespołem tancerzy, wśród których znajdowała się Aleksandra Daniłowa i Tamara Giewa. W następnym roku ten niewielki zespół przyjął nazwę Rosyjscy Tancerze Narodowi, jednak twórczość Balanchine'a okazała się zbyt rewolucyjna dla rosyjskiej widowni i tancerze wyruszyli w świat.

Balanchine uważany jest także za twórcę baletu abstrakcyjnego, czyli takiego, który interpretuje muzykę, a ta od zawsze stanowiła dla artysty ważny punkt wyjścia; za środek wyrazu natomiast służył mu taniec klasyczny, wzbogacany wprowadzanymi przez niego modyfikacjami, które obecnie stosowane są powszechnie.

W 1924 Balanchine przyłączył się ze swoją trupą do zespołu Diagilewa, by w latach 1925-1929 zostać choreografem w jego formacji – Ballets Russes. Stworzył wtedy szereg wybitnych dzieł: *Kotka* (1927), *Apollo i Muzy* (1928, muz. I. Strawiński), *Syn marnotrawny* (1929, muz. S. Prokofiew). Po śmierci Diagilewa, Balanchine został pierwszym choreografem Monte Carlo Ballet, gdzie wystawił spektakle baletowe: *Concurrence* i *Cotillon* (1932) oraz odkrył i wylansował talenty Tumanowej i Baronowej. Dla Les Ballets stworzył *Mozartiana*, *Errante* i *Songes*.

W 1933 roku Balanchine na zaproszenie Lincolna Kirsteina przyjechał do Ameryki, aby założyć Szkołę Baletu Amerykańskiego (American Ballet School oraz American Ballet Company). Od tego czasu Balanchine i Kirstein zrealizowali wiele przedsięwzięć, których ukoronowaniem było założenie New York City Ballet. Zespół ten, po wielokrotnych zmianach nazwy, działał od 1948 z Balanchinem jako dyrektorem artystycznym na czele.

Balanchine jest autorem choreografii: *Serenada* do Serenady na smyczki P. Czajkowskiego, *Concerto barocco* do Koncertu d-moll na 2 skrzypiec J. S. Bacha i *Czterech temperamentów* (muz. P. Hindemith) oraz *Don Kichota* (muz. N. Nabokow).

W pewnym momencie Balanchine zwrócił się ku klasyce Petipy, jako przewodnika swojej twórczości, czując, że wszystko, co zostało po nim stworzone, nie jest zbyt bezpiecznym materiałem, na którym można by budować fundamenty przyszłości baletu. Układy Balanchine'a cechuje niezrównane bogactwo ruchu i pas tanecznych. Dzieła *Lunatyczka* (*Night Shadows*), czy *Orfeusz* dowodzą, że jest on także mistrzem baletu narracyjnego w romantycznym stylu. Ciekawym faktem w jego biografii jest to, iż zawsze preferował nazywać siebie rzemieślnikiem, a nie twórcą. Zmarł 30 kwietnia 1983 w Nowym Jorku w wieku 79 lat.

źródło:
Encyklopedia muzyczna PWM,
Arnold L. Haskell, „Balet",
PWM, Kraków, 1965

Maurice Béjart

Maurice Béjart © BBL, 2001, fot. P. Pache

Maurice Béjart urodził się w Marsylii w roku 1927. Był synem filozofa Gastona Bergera. Jako tancerz zadebiutował w Vichy w 1946 roku. Jego kariera taneczna związana jest z takimi nazwiskami i zespołami, jak: Janine Charrat, Roland Petit, International Ballet w Londynie, Cullberg Balet.

W roku 1955 realizuje pierwszą choreografię *Symfonia samotnego człowieka*. W 1959 święci wielki triumf jako twórca *Święta wiosny* do muzyki Igora Strawińskiego, spektaklu stworzonego dla Théâtre Royal de la Monnaie w Brukseli. W roku 1960 Béjart tworzy w Brukseli własny zespół Balet XX wieku, który 25 lat później przenosi się do Lozanny i działa pod nazwą Béjart Ballet Lausanne.

Po *Święcie wiosny* powstają kolejne, wybitne choreografie Béjarta: *Bolero* (1961), *Msza za nasze czasy* (1967), *Ognisty ptak* (1970).

Wyrazem talentu i zainteresowań pedagogicznych Béjarta jest utworzenie w Brukseli w 1970 r., a następnie w Dakarze (1977), szkoły baletowej MUDRA. Jej kontynuacją jest szkoła-atelier RUDRA, działająca przy zespole baletowym od 1992 r. w Lozannie. W tym samym roku, Bejart decyduje się zmniejszyć liczbę osób w zespole do 30 w celu „odnalezienia istoty tancerza". Powstają kolejne choreografie Béjarta: *Ring um den Ring*, *Cudowny mandaryn*, *Król Lear*, *Prospero*, *A propos Szeherezady*, *Prezbiterium...*, *Mutacja X*, *Jedwabna droga*, *Płaszcz*, *Dziecko-Król*, *Światło*.

Kolejna sfera działalności artystycznej Béjarta to reżyseria teatralna, operowa i filmowa. Béjart jest twórcą takich spektakli teatralnych, jak: *Zielona królewna*, *Casta Diva*, *Pięć nowoczesnych spektakli Nō*, oper: *Salome*, *Traviata*, *Don Giovanni* oraz filmów: *Bhakti*, *Paradoks aktora*.

Maurice Béjart jest także autorem powieści, pamiętników i sztuki teatralnej. W 2004 roku, z okazji 50-lecia pracy artystycznej, we współpracy z młodymi tancerzami Maurice Béjart stworzył spektakl *Sztuka bycia dziadkiem*, a w 2005 spektakl *Miłość – Taniec*, składający się z fragmentów jego najbardziej znanych choreografii. Ostatnimi dziełami Béjarta są *Życie tancerza opowiedziane przez Ziga i Puce* oraz *W 80 minut dookoła świata*.

Był wielokrotnie wyróżniany, m.in. Orderem Wschodzącego Słońca przez cesarza Japonii Hirohito (1986), tytułem Wielkiego Oficera Orderu Korony przez króla Belgii Baudouina (1988). W 1993 Japan Art Association przyznało mu prestiżowe Praemium Imperiale, niedługo po tym, jak Fundacja Inamori wręczyła mu nagrodę Kyoto (1999). Jest posiadaczem nagrody Peace Foundation (przyznanej przez Jana Pawła II), odznaczenia Bourgeoisie d'Honneur (przyznawanego przez Miasto Lozannę), nagrody Laurent Perrier Grand Siècle i odznaczenia Commandeur des Arts Lettres.

W 2002 r. Maurice Béjart stworzył nowy zespół baletowy, składający się z młodych tancerzy – Compagnie M oraz spektakl *Matka Teresa i dzieci świata* (premiera w Teatrze w Beaulieu w październiku 2001).

Zmarł w Lozannie 22 listopada 2007 roku.

William Forsythe

fot. Stephan Floss

Uważany za jednego z czołowych choreografów świata, jest aktywny zawodowo już od ponad 35 lat. Jego pierwsze choreografie uznaje się za przełomowe w historii tańca – stanowiły one bowiem przejście od baletu kojarzonego jedynie z klasycznym i tradycyjnym repertuarem, do baletu postrzeganego jako dynamiczna forma sztuki dwudziestego pierwszego wieku. Jego ostatnie choreografie natomiast koncentrują się bardziej na badaniu performatywnego potencjału tańca oraz teorii choreografii jako podstawowej zasady organizacji scenicznej.

Forsythe pierwsze szlify taneczne zdobył na Florydzie, gdzie jego nauczycielami byli Nolan Dingman i Christa Long. Doskonalił również swoje umiejętności w Nowym Jorku, co zaowocowało propozycjami pracy z Joffrey Ballet oraz ze Stuttgart Ballet, gdzie od 1976 roku był głównym choreografem. Przez kolejnych siedem lat tworzył zarówno dla grupy ze Stuttgartu, jak i dla grup baletowych z Monachium, Hagi, Londynu, Bazylei, Berlina, Frankfurtu nad Menem, Paryża, Nowego Jorku i San Francisco. W roku 1984 mianowano go dyrektorem Ballett Frankfurt. Funkcję tę pełnił przez kolejnych 20 lat. W tym właśnie okresie powstało wiele z jego najwybitniejszych dzieł, uważanych za najdoskonalsze dzieła teatru tańca w tym okresie.

Wśród nich są między innymi: *Artifact* (Artefakt) (1984), *Impressing the Czar* (Zauroczenie cara) (1988), *Limb's Theorem* (Twierdzenie kończyny) (1990), *The Loss of Small Detail* (Utrata małego szczegółu) (1991), przy współpracy z kompozytorem Thomem Willemsem i projektantem Issey'em Miyake, *ALIE/NA(C)TION* (1992), *Eidos:Telos* (1995), *Endless House* (Bezkresny dom) (1999), *Kammer/Kammer* (2000) oraz *Decreation* (Dekreacja) (2003).

Po rozwiązaniu baletu we Frankfurcie w 2004 roku, Forsythe założył nowy, bardziej niezależny zespół – The Forsythe Company, który ma siedziby we Frankfurcie i w Dreźnie. Zespół ma bardzo napięty grafik, wypełniony licznymi występami międzynarodowymi. Produkcjami, które wyróżniają zespół na tle pozostałych to: *Three Atmospheric Studies* (Trzy studia atmosferyczne) (2005), *You made me a monster* (Uczyniłeś ze mnie potwora) (2005), *Human Writes* (Człowiek pisze) (2005), *Heterotopia* (2006), *The Defenders* (Obrońcy) (2007) oraz *Yes we can't* (Tak, nie możemy) (2008). Ostatnie choreografie Forsythe'a tworzone są wyłącznie z myślą o jego autorskiej grupie tanecznej i tylko przez nią są one prezentowane szerszej publiczności, podczas gdy jego wcześniejsze dzieła na stałe weszły do repertuarów największych grup i teatrów baletowych na świecie: The Kirov Ballet, The New York City Ballet, The San Francisco Ballet, The National Ballet of Canada, England's Royal Ballet, czy The Paris Opera Ballet.

To, w jaki sposób Forsythe myśli o choreografii oraz to, w jaki sposób próbuje przekazać i zaprezentować swą wizję, przyczyniło się do znacznego rozwoju sztuk performatywnych, sztuk plastycznych, architektury oraz mediów interaktywnych.

Akram Khan

fot. Rankin

Akram Khan jest jednym z najbardziej uznanych choreografów swojego pokolenia, pracujących obecnie w Wielkiej Brytanii. Urodził się w Londynie, w rodzinie pochodzącej z Bangladeszu. Zaczął tańczyć, gdy miał siedem lat, pobierał lekcje pod okiem znanego tancerza i nauczyciela tańca kathak Sri Pratapa Pawara.

Taniec współczesny studiował w Brukseli, gdzie współpracował z Anną Teresą de Keersmaeker przy projekcie *X-Group*. W jego pierwszych solowych dziełach, powstałych pod koniec lat dziewięćdziesiątych, widać równoległą fascynację klasycznym tańcem kathak i tańcem współczesnym. Był etatowym choreografem, a później artystą współpracującym z Southbank Centre, obecnie współpracuje z Sadler's Wells.

Vertical Road to najnowsza współczesna praca zespołowa Akrama, kontynuująca badanie wspólnych płaszczyzn pomiędzy różnymi kulturami i dyscyplinami twórczymi. W pracy łączy siły wykonawców i artystów ze wschodu i zachodu. W 2011 roku Khan kontynuuje tournée z jedną z najnowszych choreografii – *Gnosis*, w której łączy dawny klasyczny taniec północno-indyjski ze współczesnym.

Z poprzednim dziełem, *In-I*, duetem ze zdobywczynią Oscara, aktorką Juliette Binoche (projekt wizualny autorstwa Anisha Kapoora), odbył ważne międzynarodowe tournée w 2009 roku. Jego dzieło *bahok*, zrealizowane we współpracy z Narodowym Baletem Chińskim, zdobyło uznanie krytyków, a jego międzynarodowe tournée zakończyło się w maju 2010 roku.

Wśród wcześniejszych, zasługujących na uznanie dzieł zespołowych znajdują się: *Kaash* (2002), we współpracy z artystą Anishem Kapoorem i kompozytorem Nitinem Sawhneyem, a także *ma* (2004) z tekstem autorstwa Hanifa Kureishi. Inne jego dzieła to *Sacred Monsters*, z udziałem baleriny Sylvie Guillem, *zero degrees*, we współpracy z Sidi Larbi Cherkaouim, Antonym Gormleyem i Nitinem Sawhneyem, a także *Variations*, realizację z London Sinfonietta z okazji obchodów siedemdziesiątej rocznicy urodzin Steve'a Reicha.

W 2006 roku Akram został zaproszony przez Kylie Minogue do opracowania choreografii do części jej koncertu *Showgirl*, zaplanowanego w ramach trasy, która rozpoczęła się w Australii w listopadzie 2006.

Russell Maliphant

fot. archiwum zespołu

Urodził się w Ottawie w 1961 roku, dziecięce lata spędził w Cheltenham, gdzie uczył się baletu. W wieku 16 lat został uczniem The Royal Ballet School, a po trzech latach przeszedł do Sadler's Wells Royal Ballet. W 1988 roku postanowił odejść z zespołu, by zdobywać doświadczenie jako wykonawca niezależny. W tym czasie artysta wykluczył z kręgu swoich zainteresowań balet klasyczny na rzecz tańca nowoczesnego. W ciągu następnych kilku lat współpracował ze sporą grupą niezależnych choreografów. Wśród nich znaleźli się Michael Clark, Laurie Booth i Rosemary Butcher, a także Lloyd Newson (dyrektor DV8 Physical Theatre), w którego realizacji z roku 1988 *Dead Dreams of Monochrome Men* pojawił się również Maliphant. Zakres technik, z jakimi artysta zetknął się za sprawą tych choreografów, był ogromny. Jego klasyczne przygotowanie zostało wzbogacone o improwizację kontaktową i formy sztuk walki – capoeira oraz tai chi, a nawet o akrobację. Cechą wspólną tych choreografów była ich zależność od wkładu tancerzy w proces twórczy. Dla Maliphanta decydujące znaczenie w jego podejściu do choreografii zarówno na próbie, jak i podczas przedstawienia miało doświadczenie improwizacji materiału tanecznego.

W roku 1991 stworzył swoje pierwsze dwa dzieła, partię solową dla siebie, zatytułowaną *Evolving Paradigm* oraz duet bez tytułu z tancerzem Scottem Clarkiem. Utwory te spowodowały, że w roku 1992 otrzymał pierwsze zlecenie – kwartet zatytułowany *Relative Shift* dla Ricochet Dance Company.

Jego partia solowa z roku 1996, *Shift*, stanowiła wzór do naśladowania w mnogości drobnych fizycznych konstrukcji (nieznaczny obrotowy ruch nadgarstka lub zmysłowy łuk pleców) dla budowania elegijnej arii tanecznej. W nagradzanym duecie *Critical Mass* (1999) skoncentrowany pojedynek uników i spadania stał się studium potrzeby rywalizacji.

Pierwszym dziełem Maliphanta dla sceny Royal Opera House było *Broken Fall*, chociaż wcześniej jako tancerz był przez kilka lat związany z Covent Garden.

Zespół Russella Maliphanta, utworzony w roku 1996 jako struktura umożliwiająca mu rozpoczęcie realizacji i pracy z własnym zespołem tancerzy, odnosi coraz większe sukcesy. Zespół odbywał wiele tournée zarówno w kraju, jak i za granicą i był pierwszym zachodnim zespołem tanecznym, który odwiedził Uzbekistan.

Cast No Shadow, stworzone z filmowcem Isaacem Julianem, miało premierę w Sadler's Wells w roku 2007, zaś efekt współpracy Maliphanta z Sylvie Guillem i Robertem Lepage, *Eonnagata*, miał premierę w Sadler's Wells w marcu 2009 i będzie pokazywany na scenach międzynarodowych aż do roku 2012. Jego najnowsze dzieło, *AfterLight*, miało premierę w Sadler's Wells w październiku 2009 w ramach hołdu złożonego przez teatr Siergiejowi Diagilewowi i Les Ballets Russes.

Od roku 1994 podstawowym składnikiem prac Maliphanta jest również oświetlenie zaprojektowane przez Michaela Hullsa.

Judith Mackrell

Jerome Robbins

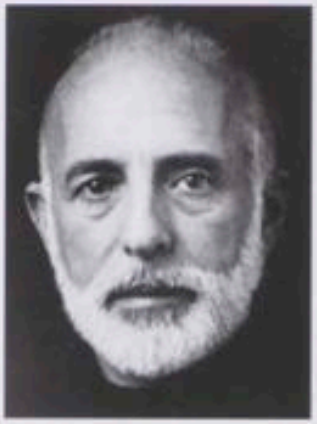

fot. archiwum zespołu

Jerome Robbins (1918-1998) znany jest jako choreograf przedstawień baletowych, a także reżyser i choreograf w teatrze, filmie i telewizji. Chociaż zaczynał jako adept tańca nowoczesnego i na początku kariery na Broadwayu był tancerzem rewiowym, w 1939 roku dołączył do zespołu Amerykańskiego Teatru Baletowego, gdzie tańczył główne partie w dziełach takich artystów, jak Fokine, Tudor, Massine, Balanchine, Lichine i de Mille. Jego pierwsze przedstawienie baletowe, *Fancy Free* (1944) dla Amerykańskiego Teatru Baletowego, nadal obecne w wielu repertuarach, obchodziło swoją pięćdziesiątą rocznicę 18 kwietnia 1994 roku. Rozpoczynając swoją karierę w teatrze, Robbins jednocześnie tworzył przedstawienia baletowe dla New York City Ballet, do którego dołączył w 1949 roku i został zastępcą dyrektora artystycznego George'a Balanchine'a. Poza tym Robbins reżyserował dla telewizji i filmu, a jako współreżyser i choreograf *West Side Story* zdobył dwie nagrody Akademii. Po triumfie na Broadwayu, dzięki przedstawieniu *Skrzypek na dachu* w 1964 roku, Robbins dalej tworzył przedstawienia baletowe dla New York City Ballet. Aż do roku 1989 dzielił stanowisko naczelnego baletmistrza z Peterem Martinsem. Stworzył ponad 60 przedstawień baletowych, w tym *Popołudnie fauna* (1953), *Koncert* (1956), *Les Noces* (1965), *Dances At a Gathering* (1969), *In the Night* (1970), *In G Major* (1975), *Other Dances* (1976), *Cztery pory roku* (1979), *Glass Pieces* (1983) oraz *Ives Songs* (1989), które znajdują się w repertuarze New York City Ballet, Ballet de l'Opera de Paris oraz znaczących zespołów baletowych na całym świecie. Jego ostatnie przedstawienia baletowe obejmują *A Suite of Dances* z Mikhailem Baryshnikovem (1994), *2 & 3 Part Inventions* (1994), *West Side Story Suite* (1995) i *Brandenburg* (1996), które miały premierę w New York City Ballet.

Oprócz dwóch nagród Akademii, Robbins otrzymał cztery nagrody Tony, pięć nagród Donaldsona, dwie nagrody Emmy, nagrodę Reżyserów Filmowych Guild oraz Nagrodę Nowojorskiego Stowarzyszenia Krytyków. W 1981 roku Robbins został laureatem Kennedy Center Honours, otrzymał Commandeur de L'Ordre des Arts et des Letters, został honorowym członkiem American Academy and Institute of Arts and Letters, a także odebrał Narodowy Medal Sztuki oraz nagrody gubernatora w dziedzinie sztuki, przyznawane przez Radę ds. Sztuki Stanu Nowy York. Wśród jego przedstawień wystawianych na Broadwayu znajdują się: *On the Town, Billion Dollar Baby, High Button Shoes, West Side Story, Król i ja, Gypsy, Piotruś Pan, Miss Liberty, Call Me Madam* oraz *Skrzypek na dachu*. W roku 1989 *Broadway Jerome'a Robbinsa* zdobył sześć nagród Tony, w tym nagrody za Najlepszy Musical i dla Najlepszego Reżysera. Artysta otrzymał także francuski Krzyż Kawalerski Legii Honorowej.

Gil Roman

Gil Roman © BBL, fot. Toru Hiraiwa

Dyrektor artystyczny BBL od grudnia 2007 r. Na swego następcę wyznaczył go sam Maurice Béjart.

Gil Roman wstąpił do Baletu XX wieku Maurice'a Bejarta w 1979 r. po zdobyciu gruntownego wykształcenia u Roselli Hightower i Jose Ferrana. Przez prawie trzydzieści lat występował we wszystkich znanych choreografiach Maurice'a Béjarta. Zadebiutował jako główna postać w *Mszy za przyszłe czasy* i w partii Hanana, którą wykreował w *Dybuku*. Jego talent tancerza i aktora znalazł odzwierciedlenie w długiej liście dzieł Maurice'a Béjarta, w których wziął udział: *Hamlet*, *Ring um den Ring*, *Cudowny mandaryn*, *Prezbiterium*, *Płaszcz*, *Juan i Teresa* z udziałem Marie-Claude Pietragalli, *Dialog podwójnego cienia*, *Symfonia dla samotnego człowieka*, *Światło*, *Jokanaan*, *Sześć postaci w poszukiwaniu tancerza*, *Zarathoustra*, *Życie tancerza*.

Prawie trzydzieści lat jego nieprzerwanej kariery tancerza zostało ukoronowane w roku 2005 nagrodą Danza&Danza za interpretację postaci Jacquesa Brela w spektaklu baletowym *Brel i Barbara*, następnie w roku 2006 prestiżową nagrodą Niżyńskiego, przyznawaną przez Monaco Dance Forum.

Zrealizowany w 2009 roku film dokumentalny *Béjart – serce i odwaga* ukazuje pracę nad spektaklem *Aria*. Film ten jest dowodem, iż dzięki inicjatywie Gila Romana i zapałowi artystów BBL, twórcza podróż stworzonego przez Béjarta zespołu nadal trwa. Film otrzymał nagrodę publiczności na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Afryce Południowej.

Talent aktorski Gila Romana zdobył uznanie dzięki stworzonym przez Béjarta spektaklom teatralnym i filmom: *A-6-Roc* i *Paradoks aktora*.

Od piętnastu lat Gil Roman realizuje także swój talent choreografa. Stworzył takie spektakle baletowe, jak: *Szata nie czyni człowieka* (1995), *Refleksja nad Belą* (1997), *USG wieloryba* (2003), *Kasyno duchów* (2004), *Aria* (2008), *Synkopa* (2010).

Ewa Wycichowska

fot. Andrzej Grabowski

Tancerka, choreograf, pedagog. Ukończyła Państwową Szkołę Baletową w Poznaniu i Akademię Muzyczną w Warszawie. Studiowała taniec modern w L'Academie de la Danse w Paryżu u Yuriko i Petera Goosa. Była primabaleriną Teatru Wielkiego w Łodzi. Autorka ponad 70 spektakli zrealizowanych w Polsce, Włoszech, Niemczech, Czechach i USA. Inicjator i dyrektor artystyczny Dancing Poznań (Międzynarodowych Warsztatów i Biennale Tańca Współczesnego oraz Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Tańca). Juror polskich i międzynarodowych konkursów tańca, ekspert ministerialny, członek Międzynarodowej Rady Tańca (działającej pod patronatem UNESCO). Prezes Polskiego Stowarzyszenia Choreoterapii. Od 1988 roku – dyrektor naczelny i artystyczny Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego. Profesor sztuk muzycznych, kierownik Zakładu Sztuki Tańca Uniwersytetu Muzycznego im. F. Chopina.

Jest jedną z nielicznych polskich tancerek odnoszących sukcesy na światowych scenach baletowych, zarówno w repertuarze klasycznym, jak i współczesnym. Zna ją publiczność niemal wszystkich kontynentów, reprezentowała polski balet na festiwalach w USA, Kanadzie, Peru, Mongolii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Izraelu, Wielkiej Brytanii, Turcji, Włoszech, Finlandii, Gruzji, Rosji i Japonii. W 1980 roku debiutowała jako choreograf utworem *Głos kobiecy (z nieznanej poetki)* do muzyki Krzysztofa Knittla.

Jest laureatką Nagrody Młodych im. Wyspiańskiego I stopnia, Medalu 200-lecia Baletu Polskiego, Medalu Wacława Niżyńskiego, Fringe First Special Award w Edynburgu, Nagrody ZAIKS za wybitną twórczość choreograficzną i Srebrnego Medalu Gloria Artis. Wielokrotnie zdobywała również nagrody publiczności oraz krytyków na różnego rodzaju konkursach. Otrzymała Nagrodę Sekcji Krytyków Teatralnych Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Instytutu Teatralnego ITI - UNESCO za popularyzację polskiej kultury teatralnej za granicą, *Terpsychorę* – Nagrodę ZASP oraz Nagrodę Specjalną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w uznaniu za zasługi dla kultury polskiej.

Kierując od 1988 r. Polskim Teatrem Tańca - Baletem Poznańskim, zademonstrowała rzadką umiejętność łączenia talentu artystycznego z predyspozycjami menadżerskimi. Zaproszenie do współpracy z jej zespołem przyjęli między innymi: Birgit Cullberg, Mats Ek, Örjan Andersson, Jens Östberg, Gray Veredon, Toru Shimazaki, Les Carnets Bogouet, Marie Brolin-Tani, Virpi Pahkinen, Yossi Berg i Jacek Przybyłowicz.

Ewa Wycichowska ma na swoim koncie także współpracę choreograficzną z wybitnymi reżyserami teatralnymi, operowymi i filmowymi, m.in. z Jerzym Jarockim, Erwinem Axerem, Maciejem Prusem, Krzysztofem Zanussim, Krzysztofem Kieślowskim, Jerzym Kawalerowiczem, Ryszardem Perytem, Adamem Hanuszkiewiczem, Krystyną Jandą, Krzysztofem Zaleskim i Eugeniuszem Korinem.

XXI

Łódzkie Spotkania Baletowe

ZESPOŁY

Teatr Wielki w Łodzi
Sylvie Guillem i Russell Maliphant
Béjart Ballet Lausanne
Royal Ballet of Flanders
Akademicki Teatr Opery i Baletu
im. Piotra Czajkowskiego w Permie
Akram Khan Company
Zespół Baletowy Teatro alla Scala

29 i 30 kwietnia, 15 maja 2011

Teatr Wielki w Łodzi

SPOTKANIA W DWÓCH NIESPEŁNIONYCH AKTACH

idea, reżyseria i choreografia: **Ewa Wycichowska**
muzyka: **Krzysztof Knittel**
scenografia, video i kostiumy: **Ewa Bloom Kwiatkowska**

Współpraca z Polskim Teatrem Tańca-Baletem Poznańskim
prapremiera: 29 kwietnia 2011, Teatr Wielki w Łodzi

o zespole

Balet Teatru Wielkiego w Łodzi kontynuuje tradycję zespołu Opery Łódzkiej, którego twórcą i znakomitym choreografem był Feliks Parnell, a pierwszym szefem – wybitny tancerz, pedagog i choreograf – Witold Borkowski. Ponad 40-letnią historię zespołu tworzą przede wszystkim dziesiątki znakomitych premier baletów klasycznych i współczesnych, zrealizowanych przez najlepszych choreografów polskich (m.in.: T. Kujawa, C. Drzewiecki, J. Makarowski, E. Wesołowski, E. Wycichowska) i zagranicznych (m. in. E. Walter, G. Casado, K. Iooss, B. Ejfman, A. Fodor, L. Massine, G. Veredon, G. Madia). To również bogaty dorobek artystyczny wielu wybitnych tancerzy, którzy tworzyli tradycje zespołu. Wszechstronny rozwój zespołu baletowego na przestrzeni jego istnienia zapewniali nie tylko znakomici pedagodzy i choreografowie, ale także wielkie osobowości artystyczne nim kierujące. Zespół baletowy Teatru Wielkiego w Łodzi prezentował swoje spektakle na scenach niemal całej Europy podczas licznych tournée zagranicznych. Obecnie pod kierownictwem Anny Krzyśków liczy ponad 40 osób i przygotowany jest do prezentacji zarówno klasyki baletowej,

Moja Łódź zaczęła się w 1968 roku.
W walizce miałam dyplom poznańskiej szkoły baletowej a w sercu radość pomieszaną z odrobiną lęku, a nade wszystko pokory wobec sztuki tańca. Bo właśnie tego, oprócz techniki, wyrazu i świadomości ciała, uczyli mnie pedagodzy.
Pytana o powód, dla którego powstał spektakl „SPOTKANIA – w dwóch niespełnianych AKTACH" – poza oczywistym impulsem, którym było zaproszenie do współpracy przez dyrektora Teatru Wielkiego w Łodzi, w tak szczególnych i zaszczytnych okolicznościach, jakimi są Łódzkie Spotkania Baletowe – mogę powiedzieć, że źródło jest gdzieś tam w przeszłości. Nie tylko tej, która odnosi się do faktów i zdarzeń, ale w tym samym, jeśli nie większym stopniu, jest uwarunkowana niemijającym zachwytem i pokorą wobec tej sztuki.
Moja zawodowa kariera i historia Spotkań Baletowych rozpoczęły się niemal w tym samym czasie. Tylko w nielicznych edycjach nie brałam udziału, przez lata, najpierw jako tancerka a potem także z perspektywy choreografa i nauczyciela akademickiego, podziwiając twórców, którzy rewolucjonizowali język ruchu i spektakle, które zmieniały historię tańca. Obserwowałam też mijające mody, trendy i style, ciągłe poszukiwania, które – bywało – nie prowadziły do spełnienia. Zawsze z tym samym uczuciem nienasycenia.
Moja wizja przyszłości tańca nie jest arkadyjska i daję temu wyraz także w Spotkaniach...
Sztuka tańca to dla mnie przestrzeń, w której materializują się odwieczne tęsknoty do uchwycenia istoty tajemnicy, zatrzymania ruchu w czasie, dotknięcia

owej
nade
tego,
mnie

ktakl
poza
e do
odzi,
iach,
owie-
tylko
tym
wana

wych
v nie-
lata,
tywy
iając
spe-
ałam
ania,
wsze

daję

której
cenia
nięcia

Teatr Wielki
w Łodzi

Prapremiera
29 kwietnia 2011

SPOtKAnIA

w dwóch niespełnionych aktach

jak i realizacji wykorzystujących współczesne techniki tańca. W ostatnim czasie zespół pracował nad przygotowaniem premiery *Romeo i Julia* w choreografii Jerzego Makarowskiego oraz broadwayowskiego widowiska muzycznego *Contact* pod kierunkiem Tome'a Cousina w choreografii Susan Stroman. Dla najmłodszych dzieci wznowiono *Królewnę Śnieżkę i siedmiu krasnoludków* – bajkę, która cieszy się niesłabnącym powodzeniem w Teatrze Wielkim w Łodzi od prawie... 500 przedstawień.

ulotności tak, by stała się skałą, na której powstaje dom. W spektaklu „SPOTKANIA - w dwóch niespełnionych AKTACH" opowiadam o sobie, ale nie jako Ewie Wycichowskiej, tylko istocie ludzkiej, dzięki zrządzeniu opatrzności, tancerce i choreografowi, która odbywa pewną podróż.
Zapraszam do niej współtwórców, przyjaciół, świadków i obserwatorów, zwolenników i malkontentów, niezmiennie wierząc, że najważniejsze jest to, co poza słowami.

Ewa Wycichowska

Widowisko multimedialne „SPOTKANIA w dwóch niespełnionych AKTACH" jest spektaklem inaugurującym XXI Łódzkie Spotkania Baletowe. Projekt jest sentymentalną podróżą w artystyczną przeszłość autorów a zarazem otwarciem nowych dróg, w których doświadczenie przenika się z kreacyjnymi koncepcjam i młodych twórców.
W spektaklu wezmą udział tancerze Teatru Wielkiego w Łodzi i Polskiego Teatru Tańca-Baletu Poznańskiego oraz seniorzy, wywodzący się z obu zespołów.
Idea i reżyseria oparte są na koncepcji Ewy Wycichowskiej, która dzięki tej inicjatywie powraca do łódzkiej opery po ponad dwudziestu latach. Grają muzycy orkiestry Teatru Wielkiego w Łodzi, a dodatkowym atutem widowiska są oryginalne kolaże dźwięków elektronicznych. W spektaklu wykorzystana jest pierwsza na świecie programowalna harfa na podczerwień.

obsada

Ewa Wycichowska

Seniorzy z Łodzi
Anna Fronczek-Lewandowska, Anna Krzyśków, Jarosław Biernacki, Krzysztof Brodek

Szóstka łódzka
Beata Brożek-Grabarczyk, Monika Szymurska-Prokop, Adam Grabarczyk, Tomasz Jagodziński,

Jan Łukasiewicz, Krzysztof Pabjańczyk

Seniorzy z Poznania

Anna Gruszka-Kopeć, Mariola Hendrykowska, Krzysztof Raczkowski

Czwórka poznańska

Agata Ambrozińska-Rachuta, Paulina Wycichowska, Andrzej Adamczak, Bartłomiej Rażnikiewicz

oraz

Tancerze Teatru Wielkiego w Łodzi

Valentyna Batrak, Agnieszka Białous, Agata Jankowska-Dobrowolska, Mariya Kasabova, Ewa Kowalska-Brodek, Iga Krata, Monika Maciejewska, Matylda Molińska, Anna Pruszyńska-Galvany, Bogumiła Szaleńczyk, Ikuko Yotsuyanagi, Nazar Botsiy, Wojciech Domagała, Jerzy Gęsikowski, Wiktor Krakowiak-Chu, Mateusz Kubiak, Karol Mbaye, Gintautas Potockas, Piotr Ratajewski, Gienadii Rybalchenko, Dominik Senator, Dominika Andrzejczak, Izabela Barbacka, Lydie Boutfeux, Aleksandra Godlewska, Agata Kaźmierowska, Witold Biegański

Tancerze Polskiego Teatru Tańca-Baletu Poznańskiego

Karina Adamczak-Kasprzak, Silje Åker-Johnsen (śpiew i taniec), Urszula Bernat, Adriana Cygankiewicz, Artur Bieńkowski, Zofia Jakubiec, Katarzyna Kulmińska, Kornelia Lech, Anna Marek, Małgorzata Mielech, Katarzyna Rzetelska, Karolina Wyrwał, Artur Bieńkowski, Mikołaj Dolata, Szymon Halik, Maciej Kuźmiński, Paweł Malicki, Jacek Niepsujewicz, Tomasz Pomersbach, Bartłomiej Rażnikiewicz, Daniel Stryjecki (taniec i video)

Orkiestra
Teatru Wielkiego w Łodzi

Dyrygent
Michał Kocimski

projekt plakatu:
Sławomir Kosmynka

fot. archiwum TWŁ i PTT

realizatorzy współpracujący:

choreografia
Andrzej Adamczak
Paulina Wycichowska

muzyka
Paulina Załubska
Marcin Stańczyk
Artur Zagajewski

harfy ISA
budowa i oprogramowanie
Peter Sych

dźwięki
Krzysztof Knittel

kostiumy do obrazu *Ad hoc*
Adriana Cygankiewicz

video
Daniel Stryjecki

światło
Sławomir Zabawa
Arkadiusz Kuczyński

7 i 8 maja 2011

Sylvie Guillem i Russell Maliphant

PUSH

Push zostało wyprodukowane przez Sadler's Wells Theatre London we współpracy z Russellem Maliphantem i Sylvie Guillem.

Części programu: Solo, Shift, Two, Push

o zespole

Sylvie Guillem i Russell Maliphant – wzbijanie się na nowe wyżyny
Lyndsey Winship
(fragmenty)

Guillem słynie ze swej uderzającej obecności scenicznej, ale być może to, co naprawdę definiuje ją jako tancerkę, to nie jej oczywiste atrybuty – niezwykła konstrukcja fizyczna, siła i miękkość jej ciała, długie, muskularne nogi, które rozkładają się do 180 stopni – ale raczej żądza podejmowania wyzwań. Nie potrafi przez dłuższy czas spokojnie pracować w jednym miejscu, stwarzać pozory i stąpać po starym gruncie. Guillem pragnie być motywowana.
W czasie, gdy artystka opuszczała Paryż, po drugiej stronie kanału La Manche inny utalentowany i osobliwy tancerz właśnie składał wymówienie. Russell Maliphant opuścił Sadler's Wells Royal Ballet w 1988 roku, aby eksplorować nowe światy ruchu i pracować z awangardowymi choreografami, takimi jak: Laurie Booth, Rosemary Butcher, Lloyd Newson z DV8. Zaledwie kilka lat później, doświadczywszy takich form, jak capoeira i improwizacja kontaktowa, Maliphant poszedł o krok dalej i zaczął tworzyć własne prace. Charakterystyczny styl Maliphanta to hipnotyczne połączenie siły

Solo

Solo zostało stworzone dla Sylvie Guillem w roku 2005. Przedstawia tancerkę biorącą kąpiel w hipnotycznej sadzawce, stworzonej przez oświetlenie autorstwa Michaela Hullsa. Osiem minut choreografii podkreśla kobiecość i piękno klasycznych ruchów Sylvie Guillem. Obecne w choreografii elementy flamenco uwypuklają spektrum technik tanecznych, jakimi włada oraz jej niezwykłą elastyczność. Tańcząc do hiszpańskiej muzyki gitarowej Carlosa Montoi, tancerka prezentuje urok falujących ramion, pięknych, bosych, baletowych stóp i zapierające dech w piersiach wyczucie linii. Układ nadaje artystce dumną postawę tancerki flamenco, a także umożliwia spektakularny pokaz niewiarygodnej gibkości Guillem.

Solo jest wykonywane do muzyki Carlosa Montoi, za zgodą Carlos Montoya Trust. Farruca i Seguirlya zostały zapożyczone z The Art of Montoya.

Shift (Zmiana)

W pierwszej chwili ta powstała w 1996 roku kreacja wydaje się partią solową. Na scenie tańczy sam choreograf, jednak szybko zdajemy sobie sprawę, że nie tylko on jest wykonawcą tej miniatury. To wirtualny duet pomiędzy Russellem Maliphantem a genialną reżyserią światła autorstwa jego długoletniego współpracownika, Michaela Hullsa. Ta wzajemna gra zmienia intymny taniec jednego tancerza w urzekający dialog o percepcji i naturze rzeczywistości.
Zainspirowana jogą choreografia stale się zmienia, ale w obrębie jej elastycznego zasięgu leży mocny środek.

nt

2005.
cznej
rstwa
kreśla
illem.
uklają
ej nie-
uzyki
urok
stóp
ad na-
, a ta-
odnej

Carlos
Art of

reacja
sam
że nie
tualny
nialną
niego
a gra
kający

ia, ale
rodek.

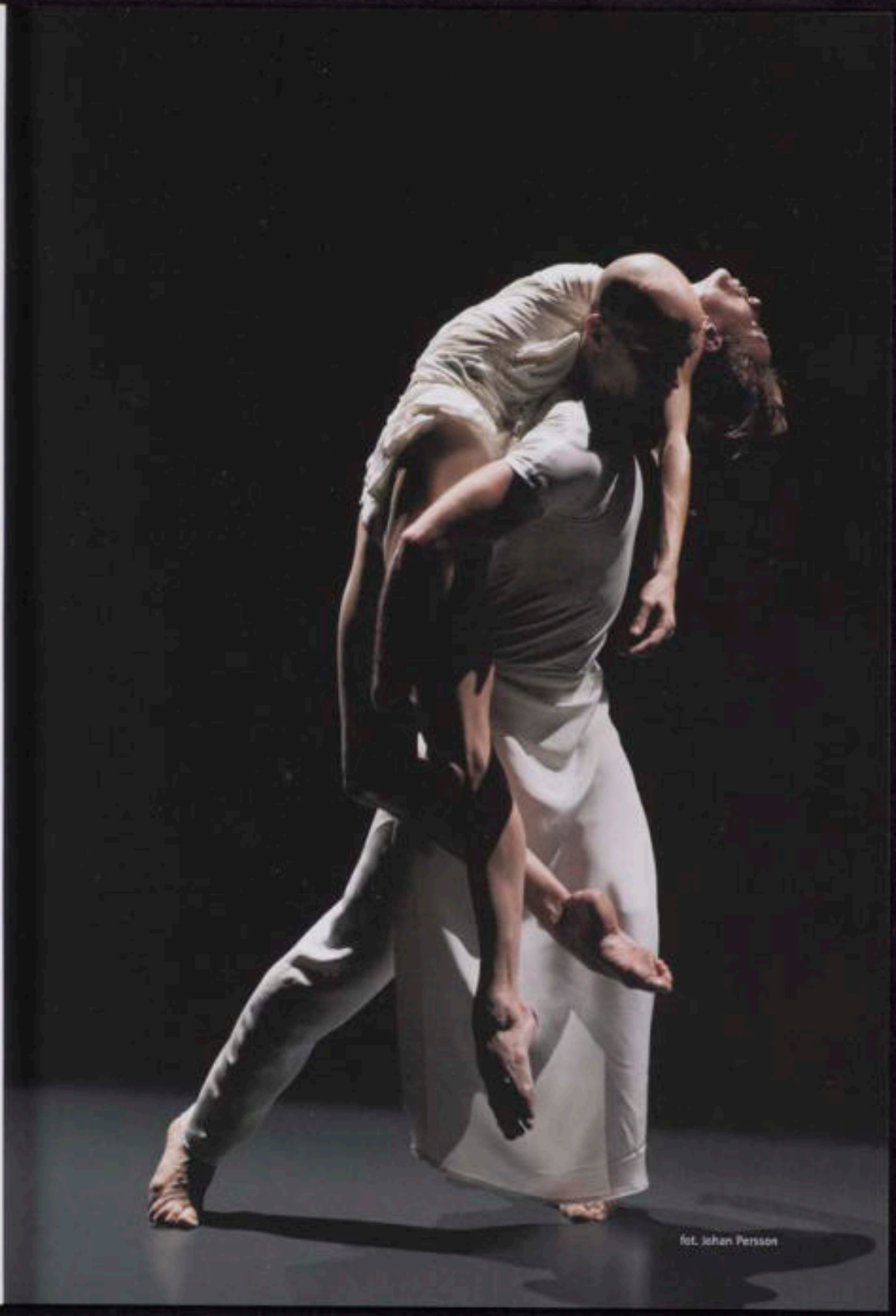

fot. Johan Persson

fot. Johan Persson

i ostrożności. Jego choreografia jest wyczerpująca fizycznie, a jednak może być też wytworna, introspektywna, a nawet kontemplacyjna. Zachęca swych tancerzy do testowania każdego stawu i osi ich dobrze wygimnastykowanych ciał w płynnych grach równowagi, w których żadne fizyczne pytanie nie ma jasnej odpowiedzi, zaś jeden ruch może rozpaść się na całe mnóstwo aspektów i nowych możliwości. Maliphant może nadać ludzkiej postaci coś więcej niż stereotypowe znaczenia, uchylając się od oczekiwań publiczności lub zmieniając kończyny i torsy w abstrakcyjną architekturę. Tworzył dla tancerzy, z których najbardziej słynni to Billy Trevitt i Michael Nunn z George Piper Dances – choreografie te są niewiarygodnie delikatne, a mimo to bardzo męskie i wykorzystują kobiecą konstrukcję fizyczną do ekstremum, kierując jej nogi ku niebu, bez zaniedbywania takich elementów, jak uwodzenie, czy popisy choreograficznych możliwości. Kiedy Guillem po raz pierwszy ujrzała dzieło Maliphanta w wykonaniu GPD, poczuła swoje powołanie. Dla tancerki – jak można się było spodziewać – była to reakcja fizyczna i od razu wiedziała, że chce poruszać się w ten sposób. Instynkt Guillem podpowiedział jej, że ona i Maliphant stworzyliby udaną spółkę.

Lyndsey Winship jest dziennikarką i krytykiem tańca. Publikuje swe artykuły m.in. w The Independent i The Guardian.

Ukazana jest kocia gracja Maliphanta i rygorystyczne zainteresowanie szczegółami, jak również jego niezwykła umiejętność tworzenia urzekającego świata refleksji, wspomagana przez melancholijną serenadę Shirley Thompson.

Two (Dwa)

Two, partia solowa stworzona dla Dany Fouras w 1997 roku, jest jedną z najbardziej błyskotliwych kreacji Maliphanta. W roku 2003 przeobraził ją w trio dla trzech kobiet (nazywając ją *Two Times Three*), jednak Sylvie Guillem tchnęła w realizację nowe życie. Choreografię rozpoczyna uwięziona wewnątrz niewielkiego pola światła. Powtarzając te same frazy ruchu z coraz większą intensywnością, przykuwa naszą uwagę hipnotyzującym urokiem swych rąk, ramion i głowy. Gdy do całości dołącza się rytm dźwięków Andy'ego Cowtona, tancerka kręci się z rosnącym rozgorączkowaniem, na koniec wirując jak derwisz, gdy jej ręce i stopy poruszają się w rozmytych płaszczyznach światła i ruchu. Niezwykłe oświetlenie autorstwa Michaela Hullsa zmienia ręce i stopy Guillem w język ognia, choreografia Maliphanta wciąga ją w swój wir.

fot. Johan Persson

Push (Pchnięcie)

Ten efektowny duet Sylvie Guillem i Russella Maliphanta wywołał sensację podczas swej premiery w Sadler's Wells w 2005 roku. Powstał za namową Guillem, po sukcesie jej współpracy z Maliphantem przy *Broken Fall*, które stworzył specjalnie dla niej, Williama Trevitta i Michaela Nunna w Royal Opera House. *Push* wprowadza wszystkie przymioty, z których słyną dzieła Maliphanta – czarujące piękno i subtelnie wyrażona siła – jednocześnie dając Guillem jedną z najbardziej niezwykłych w jej karierze kreacji. W *Push* choreografia zwija się i spada jak kaskada, przez tancerzy przepływa magia intymności ich wszechstronnego języka ciała. Jest coś niepokojącego w ich powolnym, zmysłowym połączeniu, jak gdyby choreografia Maliphanta opierała się sile ciężkości. Kontrast pomiędzy jego wyważonymi, przyziemnymi ruchami a strzelistymi wybiciami w wykonaniu Guillem, nadaje dodatkowy rezonans bujnym, płynnym frazom.

W sukcesie dzieła istotną rolę pełnią partnerzy Maliphanta. Muzyka Andy'ego Cowtona otoczyła choreografię niemal namacalną pieszczotą, zaś oświetlenie w wykonaniu Michaela Hullsa rzuca na parę tancerzy olśniewającą złotą poświatę.

Debra Craine

fot. Bill Cooper

fot. Bill Cooper

fot. Bill Cooper

SOLO
choreografia **Russell Maliphant**
światła **Michael Hulls**
muzyka **Carlos Montoya**
wykonanie **Sylvie Guillem**

Solo powstało na zamówienie Sadler's Wells Theatre, Londyn
Premiera: 30 września 2005, w Sadler's Wells
Muzykę wykorzystano dzięki uprzejmości Carlos Montoya Trust

SHIFT
choreografia **Russell Maliphant**
światła **Michael Hulls**
muzyka **Shirley Thompson**
wykonanie **Russell Maliphant**

Shift powstało na zamówienie Dance 4, Nottingham and DanceXchange, Birmingham

TWO
choreografia **Russell Maliphant**
światła **Michael Hulls**
muzyka **Andy Cowton**
wykonanie **Sylvie Guillem**

Two powstało na zamówienie Dance Umbrella Festival, Londyn

PUSH
choreografia **Russell Maliphant**
światła **Michael Hulls**
muzyka **Andy Cowton**
wykonanie **Sylvie Guillem i Russell Maliphant**

fot. archiwum zespołu

SYLVIE GUILLEM

Czysta sprawność fizyczna wyznaczyła początek kariery Sylvie Guillem, ale to właśnie teatr uwiódł ją i uczynił z niej wielką gwiazdę pokolenia. Urodziła się w Paryżu i zaczynała jako gimnastyczka z nadziejami na medale olimpijskie, ale w wieku 11 lat, kiedy szlifowała formę w szkole baletowej opery Paryskiej, zmieniły się jej ambicje. Nauczyciele przyjęli ją z zachwytem, zafascynowani jej wyjątkową konstrukcją fizyczną, niezwykłymi stopami, wspaniałym skokiem, a także inteligencją i determinacją. Gdy miała 16 lat, dołączyła do zespołu paryskiego, gdzie szybko wspinała się po kolejnych szczeblach kariery, co roku osiągając sukcesy w konkursach branżowych.

Na początku trzeciego roku współpracy, Rudolf Nurejew, dyrektor artystyczny zespołu, dał jej małą partię w swej debiutanckiej realizacji – *Raymonda*. Jej szybkość i lekka technika były olśniewające w partiach solowych *Cieni* (w scenie wizji Bayadère), zaś kreacją w *Divertimento No 15* Balanchine'a zademonstrowała indywidualność swojego stylu. W szczególności przyćmiła jednak wszystkich na scenie w *No Man's Land* Rudi'ego van Dantziga, gdzie jej wyczucie dramatyczne stworzyło przekonujący portret napięcia i delikatności, niepokoju i samowystarczalności. W grudniu 1984 roku, gdy miała 19 lat (zaledwie pięć dni później otrzymała promocję do rankingu première danseuse), Nurejew okrzyknął ją gwiazdą tańca. Uczynił to publicznie, wychodząc specjalnie w tym celu na scenę pod koniec pierwszego w karierze Guillem występu w *Jeziorze łabędzim*. Przez następnych kilka lat otrzymywała liczne propozycje udziału w dziełach wielu znakomitych choreografów. William Forsythe zaczął od *France Danse*, obsadzając ją później w głównej partii w *In the middle, somewhat elevated*. Maurice Béjart powierzył jej rolę w *Mouvements Rythmes Etudes* i *Arépo*. Zatańczyła także w *GV10* autorstwa Carole Armitage, zaś John Neumeier stworzył dla niej błyskotliwą kreację solową w *Magnificat*. Szczególnie znaczący był dla niej udział w tworzeniu minimalistycznego spektaklu *Le Martyre de St Sébastian* Roberta Wilsona. Specjalnie dla niej Jerome Robbins zdecydował się wystawić swoje *In Memory of...*, ponadto wyróżniła się też w programie zespołu Antony'ego Tudora oraz w *Song of the Earth* MacMillana, a także w innych dziełach Balanchine'a, Béjarta i Lifara. Oczywiście tańczyła również w dziełach wielkich klasyków – Nurejew szczególnie lubił jej partię w swoim *Don Kichocie*, a w 1986 roku stworzył dla niej tytułową rolę w *Kopciuszku*, opartym na hollywoodzkiej wersji tej baśni.

W Londynie otrzymała gościnny kontrakt w Royal Ballet. Podróżując po świecie, poznała pracę wielu zespołów tanecznych. Brała udział m.in. w *Fountain of Bakhchisarai* Rostislava Zakharova dla The Kirov Ballet (wybierając partię nieustępliwej żony Zaremy, a nie romantycznej polskiej księżniczki Ulanowej) oraz *Fall River Legend* Agnes de Mille z Amerykańskim Teatrem Baletowym. Béjart stworzył dla niej trzy kolejne przedstawienia baletowe (w tym *Sissi Impératrice* o dziwactwach austrowęgierskiej cesarzowej Elżbiety) i obsadził ją w swoich dwóch najsłynniejszych dziełach – *Bolero* i *Święto wiosny*. Mats Ek stworzył dla niej dwa sfilmowane przedstawienia baletowe ze specjalnymi efektami – *Wet Woman* i *Smoke*. Współpraca z filmowcem Francoise Va Hanem udokumentowała część jej kariery, uwzględniając autorskie improwizacje, w tym osobliwą, spacerową partię solową w *Blue Yellow*, zamówioną u niezależnego brytyjskiego choreografa, Jonathana Burrowsa.

Z biegiem lat Guillem w dużej mierze porzuciła tradycyjny balet klasyczny na rzecz nowoczesnej choreografii. Jej działania zaczęły nabierać konkretnych kształtów w grudniu 2003 roku, kiedy to samorzutnie współpracowała z tancerzami Michaelem Nunnem i Williamem Trevittem oraz choreografem Russellem Maliphantem nad kreacją *Broken Fall*, która miała premierę w Covent Garden Opera House we wspólnym programie z Royal Ballet. Po *PUSH* w roku 2006 artyści rozpoczęli prace nad *Sacred Monsters* – nową realizacją tworzoną we współpracy z Akramem Khanem.

John Percival

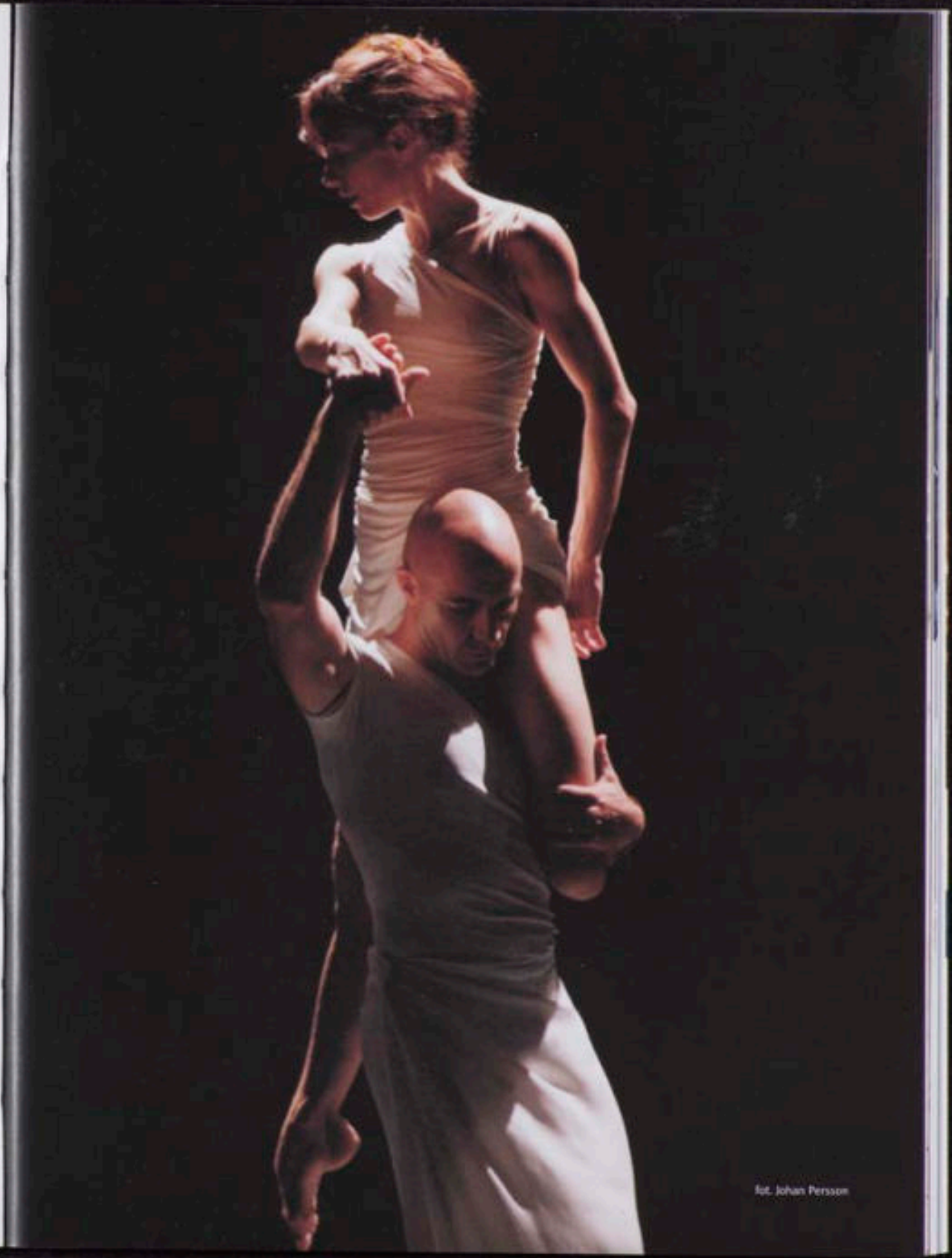

fot. Johan Persson

11 i 12 maja 2011

Béjart Ballet Lausanne

dyrektor artystyczny Gil Roman

ARIA

choreografia: **Gil Roman**
muzyka: **Johann Sebastian Bach, Nine Inch Nails, Melponem, ludowe pieśni inuickie**
kompozycje oryginalne: **Thierry Hochstätter & Jean-Bruno Meier** (CityPercussion)
kostiumy: **Henri Davila**
światło: **Dominique Roman**
prapremiera: 20 grudnia 2008 r.
Théâtre de Beaulieu

LE CHANT DU COMPAGNON ERRANT (Pieśń wędrownego czeladnika)

choreografia: **Maurice Béjart**
muzyka: **Gustav Mahler**
prapremiera: 11 marca 1971 r.
Forest National de Bruxelles

SONG OF HERSELF (Jej pieśń)

choreografia: Julio Arozarena
muzyka: Frank Schubert & Dafnis Prieto
kolaż muzyczny: J.B. Meier
Tekst oryginalny: Facundo Cabral
prapremiera: 19/20 marca 2011 r.
Sant Cugat, Hiszpania

DIONYSOS (SUITE)

choreografia: **Maurice Béjart**
muzyka: **Manos Hadjidakis**
kostiumy: **Gianni Versace**
światła: **Dominique Roman**
prapremiera: grudzień 1985 r.
City Center Theater New York

o zespole

Założycielem Béjart Ballet Lausanne, który pierwotnie funkcjonował pod nazwą Balet XX wieku (Ballet du XX-e siècle), był Maurice Béjart. Balet XX wieku powstał w 1960 roku w Brukseli. Po dwudziestu pięciu latach przeniósł jego siedzibę do Lozanny, nadając zespołowi nową nazwę. W 1970 w Brukseli, Maurice Béjart stworzył szkołę baletową MUDRA, która w znacznym stopniu przyczyniła się do aktywnej działalności tancerzy i choreografów, uczestniczących w rozkwicie europejskiego tańca współczesnego. Po siedmiu latach szkoła powstaje w Dakarze, a następnie, w 1992 w Lozannie jako RUDRA, która rozpoczyna kompleksową edukację tancerzy. Od wielu lat jest uznawana za jedną z najbardziej prestiżowych szkół w środowisku artystów związanych

ARIA

Spektakl *Aria* jest oryginalnym połączeniem wyrafinowanego tańca klasycznego z siłą stylu wolnego. Gil Roman, autor choreografii, tak pisze o swojej realizacji:
„*Aria* jest moją pierwszą choreografią powstałą po śmierci Béjarta. Uważał, że nasza misja, którą mamy do wypełnienia na ziemi, polega na poszukiwaniu jedności. Tę jedność trzeba zrozumieć, odczuć w głębi własnego jestestwa, aby móc żyć z innymi. Ten kierunek myślenia odbija się we mnie głębokim echem. *Aria* wyraża wewnętrzne poszukiwanie jedności. Mit Minotaura, na którym oparta jest moja inscenizacja, symbolizuje los artysty, jego wewnętrzny labirynt: próbę połączenia w jedność instynktu i rozumu, która jest z niego jedynym wyjściem. Poprzez choreografię w *Arii* chciałem się odnieść do problemu przeciwstawienia kierunków tańca: z jednej strony taniec wolny, bez granic, z drugiej strony taniec skodyfikowany, klasyczny.
W tańcu dionizyjskim upatruje różnych odbić instynktu, wewnętrznej energii, w tańcu klasycznym – apoliń-

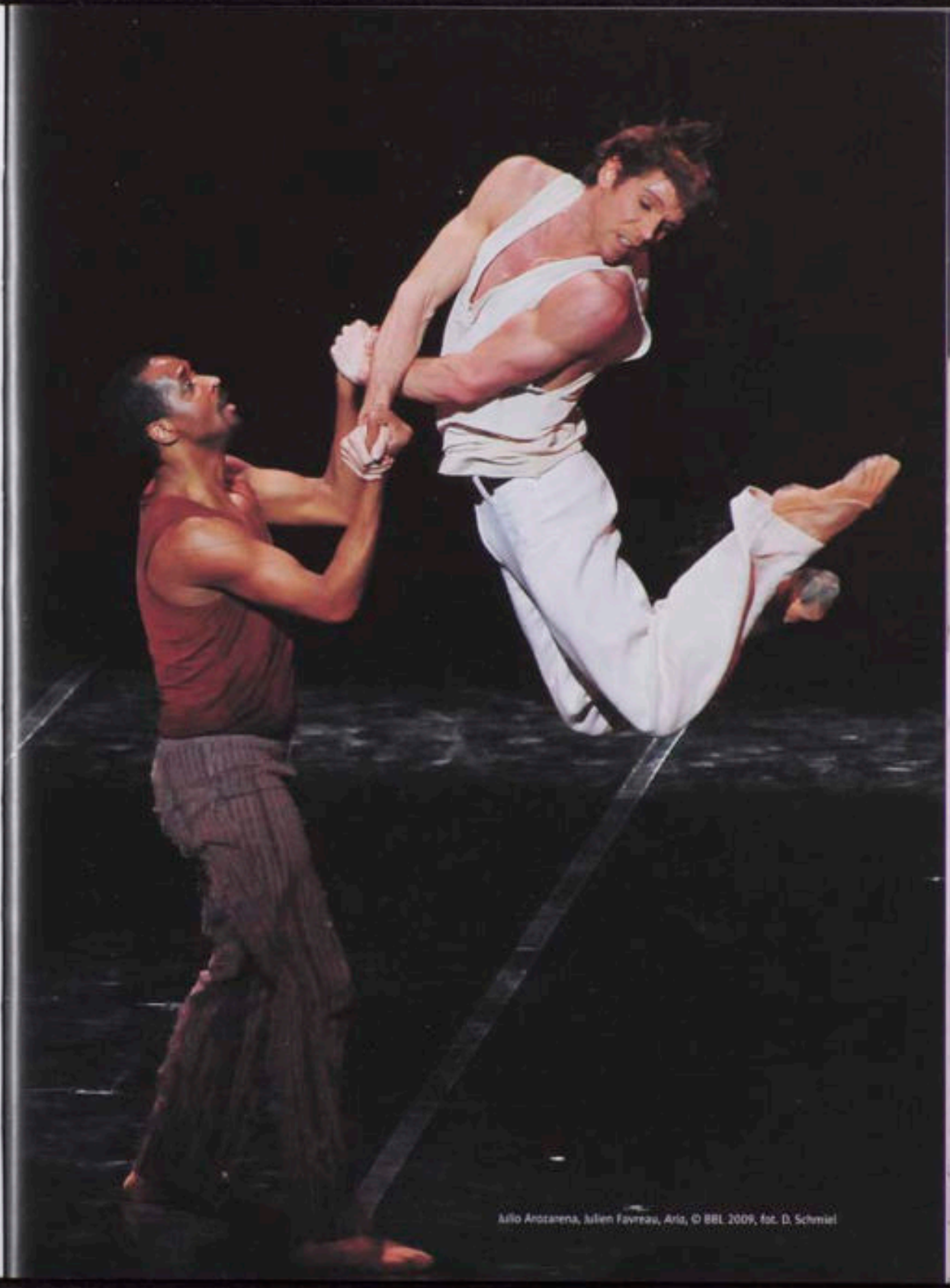

Julio Anozanena, Julien Favreau, Aria, © BBL 2009, fot. D. Schmiel

z tańcem klasycznym i współczesnym. Cztery lata po śmierci Maurice'a Béjarta zespół utrzymuje się nadal na najwyższym poziomie. Odbywa liczne tournée artystyczne, występując na scenach teatrów całego świata. Spośród innych zespołów wyróżnia się wyjątkowością, której twórcą był Béjart. Jednym z ostatnich ważnych dla zespołu wydarzeń artystycznych jest prezentacja *Święta wiosny* w Japonii, wspólnie z Tokyo Ballet i orkiestrą filharmoniczną Izraela pod dyrekcją Zubina Mehty. W dalszym ciągu organizowane przez BBL audycje przyciągają tłumy tancerzy, a każdy prezentowany przez zespół spektakl jest wielkim wydarzeniem. Gil Roman, następca Maurice'a Béjarta został mianowany na to stanowisko przez samego mistrza i kieruje zespołem od 2007 r. W ciągu trzech ostatnich sezonów wznowił *Święto wiosny*, *Czy to już śmierć?*, *Co mówi miłość*, *Pieśni wędrownego czeladnika*, *Dialog podwójnego cienia*. Gil Roman utrzymuje jednocześnie w repertuarze takie pozycje Béjarta, jak: *Miłość – Taniec*, *Prezbiterium...*, *W 80 minut dookoła świata*, a także włącza do repertuaru własne choreografie. Jednocześnie pozostaje otwarty na nowe pomysły, czego dowodem była propozycja dla byłych tancerzy BBL, aby stworzyli własne, nowe układy. I tak, Tony Fabre stworzył *Ismael*, Joost Vrouenraets – *Ex orbis*, a Sthan Kabar-Louet – *Aliziam O-Est*. Ten bogaty repertuar został dodatkowo uatrakcyjniony choreografią Jean-Christophe Maillot – *Fauve*.

skiego racjonalizmu i struktury. Poszukuję jedności tych kierunków i wykorzystuję pełną paletę możliwości. BBL tworzą zarówno tancerze, dysponujący fantastyczną techniką klasyczną, jak i tancerze o wielkiej wolności ruchu. Wykorzystałem te dwa potencjały zespołu, aby ukazać fuzję przesadnego klasycyzmu i siły prawdy wolnego tańca. Kierunki te, łącząc się ze sobą i mieszając, osiągają jedność. *Aria* jest baletem współczesnym. Jednak co oznacza to określenie? Poszukiwanie poezji, siły rodzącej się z kroków, nie zaś wyrażanie kategorycznych dogmatów."

LE CHANT DU COMPAGNON ERRANT
(Pieśń wędrownego czeladnika)

Wśród licznych cyklów pieśni Gustava Mahlera, cykl *Lieder eines fahrenden Gesellen* jest niepowtarzalny. Jego wyjątkowość wynika z faktu, iż zawarte w pieśniach motywy muzyczne stanowią podstawę przyszłych symfonii, a ponadto autorem słów jest sam kompozytor. Tytułowy bohater jest wędrowcem, na modłę średniowiecznych czeladników, podróżującym z miasta do miasta w poszukiwaniu mistrza. Postać cierpiącego romantycznego studenta podążającego za losem – według słów Mahlera – z powodu noża w sercu, uosabia wewnętrzną walkę i samotność.

Aria, © BBL 2009, fot. D. Schmidt

Dionysos (Suite) © BBL 2010, fot. F. Levieux

SONG OF HERSELF (Jej pieśń)

Song of myself

(VI Frag) Walt Whitman Tekst na francuski przetłumaczony przez Jacquesa Darrasa (Gallimard)
Tekst oryginału: Facundo Cabral

Que sont, selon vous, devenus ces jeunes gens, ces vieillards?
Que sont, selon vous, devenus ces femmes et leurs enfants?
Ils sont vivants et bien vivants en un lieu sûr.
Le plus timide bourgeon est la preuve qu'il n'y a pas de mort réelle.
Laquelle ne vint un jour que pour introduire la vie et non viser à son interruption finale.
Mais bien pour, dès sa parution, s'effacer devant elle.
Non ! tout marche vers l'avant, tous s'en va vers le large, rien ne s'effondre.
Mourir ne ressemble pas à ce que vous ou moi supposerions, c'est une chance.

La jeune fille et la mort.
Matthias Claudius (Tekst *Lieder* F. Schubert)

La jeune fille:
Passe, ah passe ton chemin!
Va - t'en, cruel squelette!
Je suis encore jeune, pars, mon cher,
Ne me touche pas!

La mort:
Donne-moi la main, belle et tendre créature.
Je suis ton ami et ne viens pas punir.
Aie confiance! Je ne suis pas cruel,

Spotkanie Maurice'a Béjarta z Giannim Versacem

„Na początku mojej aktywności w zawodzie choreografa nie współpracowałem z kreatorami mody. Ta dziedzina właściwie mnie nie interesowała. Pewnego dnia przyjąłem zamówienie mediolańskiej La Scali na realizację Dionysosa. Spektakl miał być prezentowany w ramach festiwalu na zmianę z operą *Lucio Silla* w reżyserii Patrice'a Chéreau. Z tej okazji, zaproponowano mi współpracę z młodym, debiutującym stylistą Giannim Versacem. Spotkałem się z nim, wytłumaczył mi, na czym polega projekt, i poprosiłem, aby w jakimś rozsądnym terminie zaprezentował mi szkice. Wrócił po ośmiu dniach i zaproponował ok. 20 kostiumów, każdy w 5-10 wariantach. Powiedział: „Jeśli żaden Ci się nie podoba, zrobię inne". Miał w sobie rodzaj szlachetności południowca i zwyczaj poddawania wszystkiego w wątpliwość. Natychmiast potwierdziłem naszą współpracę i rozpoczęliśmy omawianie kostiumów. Wszelkie działania twórcze z Giannim sprawiały mi szaloną przyjemność. Był wyjątkowym człowiekiem i wielkim rzemieślnikiem."

Maurice Béjart

Oscar Chacon, *Dionysos (suite)*
© BBL 2010, fot. V. Lacaze

zespół sezon 2010/2011

Dyrektor artystyczny
Gil Roman
Kierownik produkcji
Richard Perron
Sekretariat
Marie-Thérèse Jaccard
Informacja/prasa
Corinne de Puckler
Asystent dyrektora artystycznego, baletmistrz
Julio Arozarena
Korepetytor
Domenico Levrè
Pianista
Ilia Chkolnik
Tancerki
Lisa Cano, Sandrine Cassini, Oana Cojocaru, Luisa Diaz, Daria Ivanova, Florence Leroux-Coléno, Cosima Munoz, Marsha Rodriguez, Elisabet Ros, Katia Shalkina, Simona Tartaglione, Kathleen Thielhelm Pauline Voisard
Tancerze
Gabriel Arenas Ruiz, Oscar Chacon, Adrian Cicerone, Thierry Deballe, Julien Favreau, Fabrice Gallarrague, Juan Jimenez, Paul Knobloch, Dawid Kupinski, Valentin Levalin, Marco Merenda, Angelo Murdocco, Keisuke Nasuno Hector Navarro, Masayoshi Onuki, Juan Pulido, Heberth Riascos Laurence Rigg, Felipe Rocha, Daniel Sarabia
Stażystki
Alanna Archibald, Jasmine Cammarota, Chiara Paperini
Stażyści
Kwinten Guilliams
Dyrektor techniczny
René Meyer
Projekt i realizacja oświetlenia
Dominique Roman
Inspicjent i koordynator sceny
Enrico Cesari
Kierownik sekcji oświetlenia
Vincent Doin
Realizacja oświetlenia
Samya Mehenna
Kostiumolog
Henri Davila
Kostiumolog-garderobiana
Anne Schönenberg
Nagłośnienie
Eric Maurin, Thomas Renaut

Aria © BBL 2009, fot. F. Levieux

Tu dormiras doucement dans mes bras !

DIONYSOS (SUITE)

Wielokrotnie przerabiany i skracany spektakl Dionysos uznany jest za perełkę w bogatym repertuarze Béjarta. Rytm przedstawienia, na początku wolny w *Narodzinach tragedii*, nabiera tempa z wejściem bachantek i osiąga apogeum w sirtaki, wykonywanym przez dwudziestu tancerzy, którzy w spektaklu odgrywają większą rolę niż tancerki, jako, że mit Dionizosa zawiera w swej istocie motyw męźności. W miarę upływu czasu Béjart odszedł od koncepcji przedstawienia pełnospektaklowego na rzecz suity i umieścił akcję we współczesnej tawernie, nieważne, czy to w Atenach, czy Salonikach. Gil Roman i Michel Gascard obsadzeni w głównych rolach wznowienia snują wspomnienia odtwarzane na video. Kostiumy, dekoracje, muzyka i przede wszystkim taniec w Dionysosie (Suicie) to entuzjastyczne celebrowanie życia w jego wielowymiarowości, zarówno cielesnej, jak i duchowej.

Kostiumy do suity Dionysos zaprojektował Gianni

Kierownik sekcji montażu
Eric Sauge
Montażysta
Thierry Thibaut
Rekwizytor
Béatrice Thien
Fizjoterapeuta
Guillaume Rousée

BÉJART BALLET LAUSANNE

sponsor wydarzenia:

MAZOWIECKA SPÓŁKA GAZOWNICTWA

20 i 21 maja 2011

Royal Ballet of Flanders

ARTIFACT

choreografia: **William Forsythe**
scenografia, światło, kostiumy: **William Forsythe**
muzyka: **Eva Crossman-Hecht**, planino: **Margot Kazimirska** (część I i IV), **Johann Sebastian Bach** Chaconne d-moll, skrzypce: **Nathan Milstein** (część II), kolaż brzmień: **William Forsythe** (część III)
prapremiera: 5 grudnia 1984, Opernhaus, Frankfurt nad Menem

o zespole

Królewski Balet Flandrii istnieje od 1969 roku. Został założony w Antwerpii z inicjatywy Fransa Van Mechelena, ministra kultury. Pierwszym dyrektorem artystycznym zespołu została Jeanne Brabants. Po roku powstaje pierwsza produkcja – spektakl *Prometheus*.
W 1976 roku zespół uzyskuje tytuł Baletu Królewskiego. Obecnie jest jedynym klasycznym zespołem baletowym w Belgii, prowadzonym od sezonu 2005/2006 przez Kathryn Bennetts. Jako konsultant artystyczny towarzyszy jej Jan Nuyts, odpowiedzialny jednocześnie za działalność edukacyjną zespołu. Balet Flandryjski składa się z utalentowanych, żywiołowych, ale zarazem zdyscyplinowanych artystów z całego świata. Celem Kathryn Bennetts jest wpisanie w taniec zarówno szacunku dla przeszłości, jak i fascynację przyszłością. Poprzez fuzję tych dwóch kierunków, chce osiągnąć balans, pomiędzy innowacyjnością a tradycją, próbując jednocześnie zdefiniować miejsce baletu we współczesności.
Rok 2005 w Królewskim Balecie Flandrii przyniósł premierę spektaklu *Perfect Gems* w Operze w Gent; w 2006 zespół wykonuje choreografię Williama Forsythe'a - *Impressing the*

ARTIFACT (ARTEFAKT)

Jako młody chłopak urodzony w Ameryce, William Forsythe często oglądał w telewizji Freda Astaire'a i spędzał popołudnia, ćwicząc rock and rolla przy lodówce. Obecnie uważany jest za choreografa „europejskiego". Bez wątpienia przyczyną tej opinii jest jego zainteresowanie filozofią francuską, w szczególności poststrukturalistami (takimi jak Michel Foucault), myślicielami zbliżonymi do postmodernistów, których nie zadowalało status quo wielkich ideologii, chętnie podważali pozycję „autorytetu" (tj. autora, dzieła sztuki, percepcji...) i dokonywali jego dekonstrukcji.
Ten aspekt jest z pewnością widoczny także w *Artefakcie*, który Forsythe stworzył w 1984 roku i który stanowi jego pierwsze dzieło, opracowane po objęciu stanowiska dyrektora Ballett Frankfurt. Artysta prezentuje choreografię dynamiczną i niekonwencjonalną, która w latach 80 - tych została uznana za pionierską. Kontrowersje, jakie wzbudziła, uczyniły z tytułu spektakl oglądany tak chętnie, jak *Jezioro łabędzie*.
Artefakt to dzieło w czterech częściach, które zawiera w sobie mowę, misterny repertuar gestów i wyjątkowo formalne partie czystego tańca, a czasami szalone połączenia wszystkich tych składników. Ogromny wpływ miało tutaj zainteresowanie Forsythe'a modelem ruchu opracowanym przez słowackiego teoretyka tańca, Rudolfa von Labana. W tym systemie ciało jest postrzegane w odniesieniu do 27 punktów, które oznaczają umowną kinesferę, definiującą ograniczenia rozciągnięcia ciała w przestrzeni.

fot. Johan Persson

fot. Johan Persson

Czar. Inne baletowe premiery w tym sezonie to: *The Grey Area, In the Night, Theme and Variations, Ancient Airs and Dances, Rubicon Play, Revelry, Lacrimosa, Du coté de chez Swan, 24FPS, Composed of Nothing but the Mind, Crossfade, Sleeping Beauty*. W tym samym roku Królewski Balet Flandrii występuje na różnych scenach Europy, w: St.-Quentin-en-Yvelines, Lublanie, Marsylii i Montpelliet. W 2006 Jan Nuyts obejmuje stanowisko nauczyciela w Królewskiej Szkole Baletowej Antwerpii. Sezon 2006/2007 urozmaicony zostaje o kolejne premiery baletowe: *The Return of Ulysses, Divertimento nr. 15, New Sleep, Eyes in the Sky, Cornered, A Sweet Spell of Oblivion, Simulations*, zaś repertuar sezonu 2007-2008 wzbogacają spektakle: *Herman Schmerman, Insiders, M/C, Lost by Last, Apollo, Orpheus, Psalmensymfonie*; 2008-2009 - *Swanlake, Coupe Maison 3* i *Uncontainable 2*.

Wizualnie przekłada się to w *Artefakcie* na taniec, który natychmiast odbierany jest jako balet, a jednak wywołuje szok, ponieważ Forsythe zmienia konfiguracje dobrze znanych pozycji i albo unika konwencjonalnych przejść między krokami, albo niezwykle je podkreśla. Odnosząc się do modelu von Labana, Forsythe przedstawia to w następujący sposób: „To jest jak balet, który również ukierunkowuje kroki w stronę

fot. Johan Persson

zewnętrznych punktów (croise, efface...), ale wszystkim punktom nadane jest równe znaczenie, można włączyć ruchy nielinearne, zaś różne części ciała mogą poruszać się do tych punktów w różnym tempie w takt".

W kwestii treści, Forsythe – czerpiąc z Foucaulta i innych, pyta, w jaki sposób czerpiemy znaczenie z kontekstu.

W *Artefakcie* ta wątpliwość co do statusu percepcji otrzymuje jednoznacznie ustną formę dzięki Kobiecie w kostiumie z epoki oraz Mężczyźnie z megafonem. Tekst dotyczy „wchodzenia wewnątrz zewnętrzności", pamiętania i zapominania, widzenia tego, co wydaje się nam, że widzimy...

Forsythe łączy mowę, bogaty repertuar gestów i fragmenty skrajnie czystego tańca, tworząc momentami szaleńczą kompilację wszystkich tych składników. Dekonstruuje balet klasyczny, by następnie poskładać go ponownie w całość, niekoniecznie w takim samym porządku. Tancerzy pcha w stronę nieznanego wymiaru, poszerzając tym samym granice konwencji w balecie.

Podobnie jak postępował Picasso ze swoimi modelami – w choreografii Forsythe'a odbija się epistemologiczna perspektywa. Prosi, abyśmy my – publiczność – poddali w wątpliwość naszą własną percepcję tego, co widzimy na scenie. „W jaki sposób funkcjonuje słownictwo tańca?" – to kolejne pytanie, które absorbuje Forsythe'a. Zgłębiając to zagadnienie, rozszerza on granice gramatyki baletu i podważa wszystkie rodzaje konwencji teatralnych. Na przykład związek pomiędzy solistami i zespołem baletowym jest nieprzewidywalny, światło na przemian ukrywa i odsłania, choreograf wykorzystuje całe ciało tancerzy, ignorując płaszczyznę pionową, która jest tak charakterystyczna dla baletu klasycznego i wprowadza ich w nieznane figury, i niezwykłe artykulacje mięśniowe, zmieniając dynamikę partnerowania i wprowadzając pewnego rodzaju brak równowagi, który jest niczym przekleństwo w kanonie

Dyrektor artystyczny: **Kathryn Bennetts**
Dyrektor ds. produkcji: **Johan Bielen**
Dyrektor wykonawczy: **Chantal Pauwels**
Menadżer tournée: **Geertje Wets**
Mistrzowie baletu: **Christiane Marchant, Chris Latré, Martin Vedel**
Kierownik sceny: **Prilt Kripson, Dik Van Oerle (rekwizyty)**

tańczą

Kobieta w kostiumie z epoki
Dana Caspersen

Mężczyzna z megafonem
Nicholas Champion

Primabalerina/Pierwszy tancerz
Aki Saito, Geneviève Van Quaquebeke, Alain Honorez, Wim Vanlessen

I soliści i solistki:
Eva Dewaele, Yurie Matsuura, Altea Nuñez, Ana Carolina Quaresma, Courtney Richardson, Garrett Anderson, Ernesto Boada, Mikel Jauregui, Eugéniy Kolesnik

Soliści
Joëlle Auspert, Jessica Teague, Courtney Wright, Ricardo Amarante, Sanny Kleef

Koryfeje
Virginia Hendricksen, Melissa Ligurgo, Laura Hidalgo, Craig Davidson, Jim De Block, Christopher Hill

Zespół baletowy:
Ludmila Campos Coelho, Sara Garbowski, Aidan Gibson, Liisa Hämäläinen, Katy Harvey, Céline Le Grelle, Eva Lombardo, Alexandra Pike, Claudia Philips, Aiko Tanaka, Jessica Truesdale, Ashley Wright, Eric Bortolin, Jan Casier, Wei Chen, Tom de Jager, Kevin Durwael, Joseph Hernandez, David Jonathan, Gary Lecoutre, Pedro Lozano, Ruud Saro, Sébastien Tassin, Jonas Vlerick, Michael Wagley

Adepci
Nini De Vet, Laetitia Vanderijst, Tessa Vanheusden

Przy wsparciu Rządu Flandrii:

26 i 27 maja 2011

Akademicki Teatr Opery i Baletu im. P. Czajkowskiego w Permie

THE FOUR SEASONS (Cztery pory roku), THE CONCERT (Koncert)

choreografia: **Jerome Robbins**
Wykonanie za zgodą Robbins Rights Trust.
Autorzy projektu *Choreografii Jerome'a Robbinsa w Permie*: **Oleg Levenkov** (Rosja), **Bart Cook** (USA)
Wystawione przez Barta Cooka i Marię Calegari (USA)
Dyrektor artystyczny Zespołu Baletowego w Permie: **Alexey Miroshnichenko** (Rosja)

o zespole

Narodowy Teatr Opery i Baletu w Permie przedstawia – po raz pierwszy w Rosji – program obejmujący dwa przedstawienia baletowe w choreografii Jerome'a Robbinsa, jednego z najznakomitszych baletmistrzów dwudziestego wieku – *Cztery pory roku* do muzyki Giuseppe Verdiego, doskonały wzór stylu neoklasycznego we współczesnej choreografii, oraz *Koncert* do muzyki Fryderyka Chopina, rzadki przykład baletu komediowego. Przedstawienia baletowe Robbinsa stanowią integralną część współczesnego europejskiego repertuaru baletowego, wystawianego w wielu teatrach na całym świecie. Mimo to dorobek tego choreografa jest raczej mało znany w Rosji. We wczesnych latach 90. Teatr Maryjski w Sankt Petersburgu wystawił jednoaktowe przedstawienie baletowe do muzyki Fryderyka Chopina, *In the night*, zaś *Popołudnie fauna* Claude'a Debussy'ego było wystawione w Teatrze Wielkim w Moskwie.
Realizacja przedstawień baletowych Robbinsa w Permie doszła do skutku dzięki sukcesowi poprzedniej współpracy rosyjsko-amerykańskiej „Choreografia George'a Balanchine'a w Permie" (jedno z pięciu przedstawień baletowych, Ballet impérial, zostało nagrodzone Złotą

THE FOUR SEASONS (Cztery pory roku)

Robbins oparł swój spektakl na libretcie do *Nieszporów sycylijskich* autorstwa Eugene'a Scribe'a, a konkretnie do wstawki baletowej, która ukazuje historię mitycznego Janusa, rzymskiego boga nowego roku, inaugurującego każdą porę innym tańcem. Część zimową otwierają tancerki, a następnie tancerze imitują zimowy powiew wiatru. W scenie wiosennej charakterystycznym momentem choreografii jest pas de deux i pas de quatre. Zarówno pas de deux, jak i wariacje są nieco swawolne, co wyraża taniec mężczyzn oraz baleriny, która opuszcza ich na scenie, by finalnie mogli się wznieść, wykonując przy tym serię dynamicznych wyskoków. Część *Lato* jest krótka, pozbawiona, obecnego we wcześniejszych częściach wachlarzu detali. Kolejny fragment zawiera najbardziej widowiskowe wariacje, utrzymane w duchu jesiennych żniw. Tutaj brawurowe pas de deux przeplata się z figlarnymi wariacjami Fauna. *The Four Seasons* jako skomplikowana choreografia, wystawiana była w stylu neoklasycznym i była pomyślana jako spektakularna

fot. archiwum zespołu

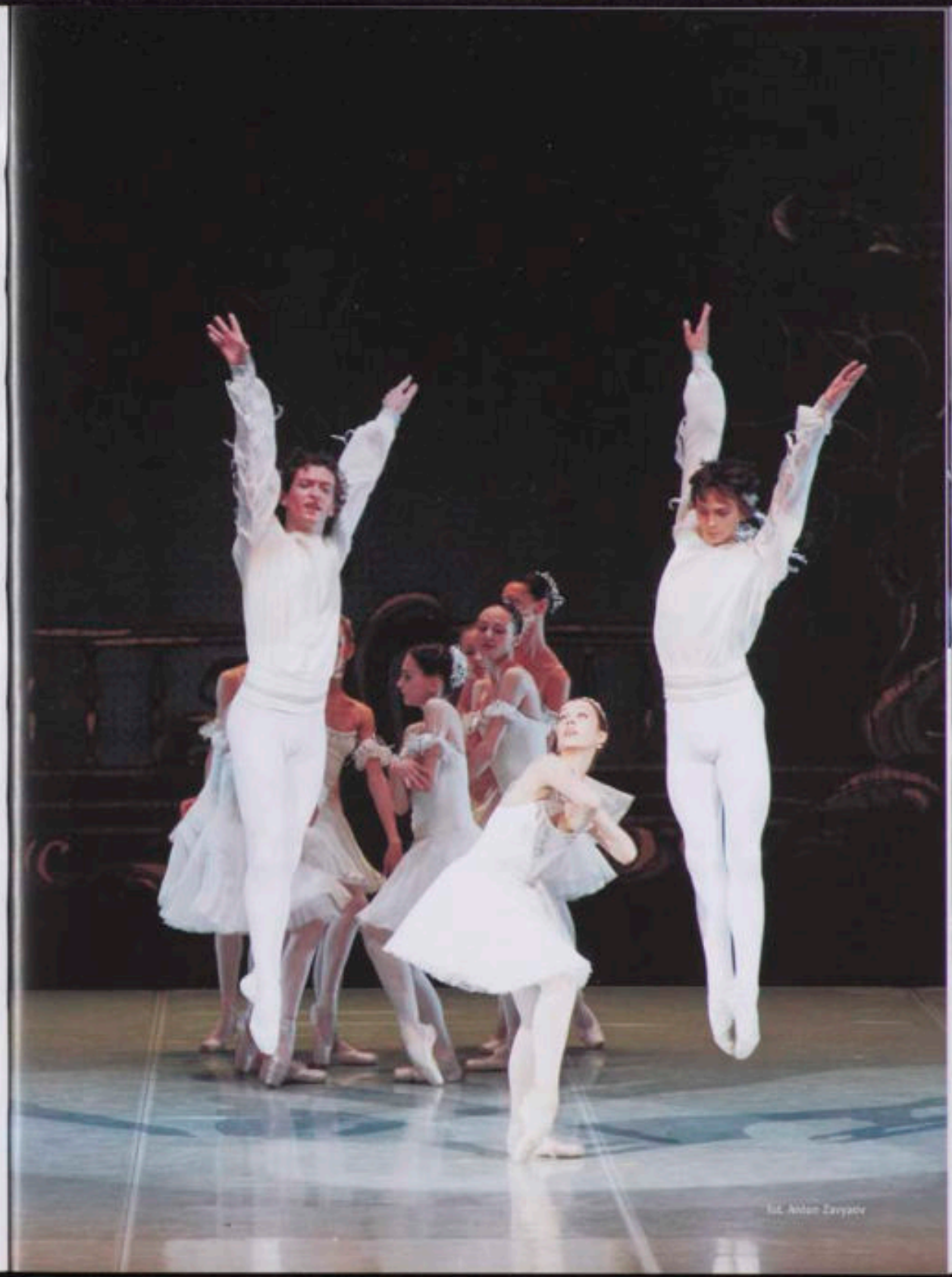
Ed. Anton Zavyalov

fot. Anton Zavyalov

Maską, prestiżową krajową nagrodą teatralną). Później Fundacja Jerome'a Robbinsa powierzyła teatrowi na Uralu wystawienie dwóch wyjątkowych przedstawień baletowych tego legendarnego choreografa. Bart Cook i Maria Calegari, baletmistrzowie i korepetytorzy, którzy współpracowali z zespołem z Permu przy realizacjach Balanchine'a, ponownie spotkali się z tancerzami z tego miasta, aby dokładnie odtworzyć choreografię i styl oryginalnych realizacji Robbinsa.

fot. archiwum zespołu

produkcja, pozwalająca tancerzom doskonale wyeksponować magię wszystkich czterech części baletu. Pod dużym wrażeniem tej choreografii był George Balanchine. Miał on powiedzieć Robbinsowi: „Tylko kilka osób potrafi układać takie choreografie – Petipa, Noverre, ja i ty".

THE CONCERT (Koncert)

Fryderyk Chopin, znakomity polski kompozytor, wpisał się w historię muzyki jako niezrównany poeta fortepianu, który stworzył niemal wszystkie gatunki na ten właśnie instrument. Przekształcał tańce w oryginalne poematy, dlatego jego walce, polonezy i mazurki są wyjątkowo bogate w muzyczne obrazy. Jerome Robbins, który podobnie jak Chopin miał polskie korzenie (jego rodzice wyemigrowali z Polski do Stanów Zjednoczonych), wyjątkowo cenił muzykę stworzoną przez słynnego polskiego kompozytora i często wykorzystywał arcydzieła Chopina w swoich realizacjach. Prezentowany spektakl jest rzadkim przykładem baletu komediowego, składa się z kilku miniaturowych scen, połączonych wspólnym motywem koncertu.

fot. archiwum zespołu

Choreograf nadał swemu baletowi podtytuł *The Perils of Everybody*, a w programie napisano: „Jedną z przyjemności uczestniczenia w *Koncercie* jest swoboda zatracenia się w słuchaniu muzyki. Dość często, nieświadomie, widz wizualizuje sobie wyobrażenia i obrazy, zaś na wzory i ścieżki tych wyobrażeń wpływa sama muzyka, jej fragmenty lub osobiste marzenia, problemy i fantazje słuchacza...".

Przy dźwiękach uwertury widzowie mogą podziwiać zabawną kurtynę projektu Saula Steinberga, po raz pierwszy pokazaną w Spoleto, we Włoszech w 1958 r. Dzieło przedstawia oryginalną, staroświecką salę koncertową. Kurtyna podnosi się, pianista przechodzi przez scenę, strzepuje kurz z fortepianu i poddaje się marzeniom. W końcu zaczyna grać dla słuchaczy, którzy pojawiają się jeden po drugim, by w końcu odkryć przed widownią swoją tożsamość. Jest tu poeta, balerina, nieśmiały chłopiec, wściekła dziewczyna, dwie plotkujące kobiety, małżeństwo... Później publiczność milknie i wszyscy zatracają się w mocy dźwięków i marzeń. Prowadzi to do serii zabawnych scen, odgrywanych przez tancerzy, którzy budują nastrój, inspirowany muzyką Chopina.

Koncert jako forma subtelnej komedii jest przykładem baletu komicznego, który wykorzystuje surrealistyczne fantazje, pobudzane grą pianisty. Robbins poprzez kreacje, jakie nadał tancerzom, wplata publiczność w magiczny świat, napawający melancholią i czarujący urokiem.

THE FOUR SEASONS
(Cztery pory roku)
scenografia i kostiumy:
Elena Solovyeva
realizacja światła:
Les Dickert
muzyka:
Giuseppe Verdi: *Il Balo delle Quattro Stagioni* z opery *Nieszpory sycylijskie*, scherzando i walc z *Jerusalem* oraz *Echo de la Bohémienne* z opery *Trubadur*

wykonanie:
Orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi
dyrygent:
Evgeniy Kirillov

prapremiera: 18 stycznia 1979, New York State Theater, New York City Ballet

THE CONCERT
(Koncert)
scenografia:
Saul Steinberg
kostiumy:
Irene Sharaff
konsultacja ds. kostiumów:
Holly Hynes
realizacja światła:
Jennifer Tipton,
odtworzona przez Lesa Dickerta
muzyka:
Fryderyk Chopin: *Polonez A-dur* (op. 40, no. 1), *Berceuse* (op. 57), Preludium (op. 28, no. 18), *Preludium* (op. 28, no. 16), *Walc e-moll* (op. posth. 15), *Preludium* (op. 28, no. 7), *Mazurek g-dur* (posth.), *Preludium* (op. 28, no. 4), *Ballada* (op. 47, no. 3)

pianino:
Ovik Grirorian
wykonanie:
Orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi
dyrygent:
Evgeniy Kirillov

prapremiera: 6 marca 1956, City Center of Music and Drama, New York City Ballet

fot. archiwum zespołu

obsada The Four Seasons

Janus
Igor Solovyev

Alegoria zimy
Mikhail Timashev

Alegoria wiosny
Kristina Yurganova

Alegoria lata
Elena Morozova

Alegoria jesieni
Marat Fadeev

Satyr
Taras Tovstyuk, (Aleksandr Taranov)

Zima
Denis Tolmazov, Kseniya Barbashova, Aleksandr Taranov, (Maria Belousova, Stepan Demin, Rostislav Desnitskiy), Marianna Selvestru, Evgeniya Vostrikova, Elena Spesivtseva, Olga Zavgorodnya, Evgeniya Lyakhova, Kristina Lazukova, Kristina Ryumshina, Anna Terentyeva

Wiosna
Mariya Menshikova, German Starikov (Inna Bilash, Aleksandr Taranov), Aleksey Lysenko, Roman Tarkhanov, Pavel Boyarinov, Stepan Demin (Artem Mishakov, Ivan Troilov)

Lato
Albina Rangulova, Ivan Poroshin (Ekaterina Gushchina, Marat Fadeev), Iana Lebedinskaya, Maria Belousova, Darila Sinolitsa, Tatyana Kolchanova, Maria Bogunova, Olga Zavgorodnya

Jesień
Natalia Moiseeva, Sergey Mershin, (Natalia Domracheva Rostislav Desnitskiy), Anna Poistigova, Anastasiya Kostyuk, Elena Kulichkova, Yuliya Gogoleva, Elena Kobeleva, Ekaterina Mosienko, Evgeniya Stambula, Tatiana Kemezh, Maksim Temnikov, Dmitriy Zvyagin, Aleksey Budrin, Artem Mishakov, Sergei Kreker, Oleksandr Solovei, Ivan Troilov, Sergey Klochkov

fot. archiwum zespołu

obsada The Concert

Prima Ballerina
Mariya Menshikova (Inna Bilash)

Wściekła dziewczyna
Elena Kulichkova

Dwie kobiety
Ekaterina Mosienko, Anna Poistigova

Mąż
Denis Tolmazov (Ivan Poroshin)

Żona
Natalya Makina

Pierwszy chłopiec
Ivan Poroshin (Artem Mishakov)

Nieśmiały chłopiec
Aleksandr Taranov

Ostatni chłopiec
Dmitriy Zvyagin

Bileter
Mikhail Timashev

Młode panny
Marianna Selvestru, Anna Terentyeva, Evgeniya Vostrikova, Olga Zavgorodnya

Młodzieńcy
Sergei Kreker, Aleksey Lysenko, Oleksandr Solovei, Roman Tarkhanov

ПЕРМСКИЙ АКАДЕМИЧЕСКИЙ ТЕАТР ОПЕРЫ И БАЛЕТА ИМ. П.И. ЧАЙКОВСКОГО

Akram Khan Company

VERTICAL ROAD (Pionowa droga)

choreografia: **Akram Khan**
kompozytor: **Nitin Sawhney**
realizacja światła: **Jesper Kongshaug**
kostiumy: **Kimie Nakano**
scenografia: **Akram Khan, Kimie Nakano, Jesper Kongshaug**
prapremiera: 16 września 2010, Curve Theatre, Leicester

o zespole

Zespół został założony w sierpniu 2000 roku przez choreografa Akram Khana i producenta Farooqa Chaudhry. Formacja słynie z przełamywania stereotypów i bezkompromisowej narracji artystycznej. Przygotowuje wnikliwe, prowokacyjne i ambitne realizacje taneczne, wystawiane na scenach całego świata. Akram Khan podejmuje ludzkie tematy i pracuje z innymi artystami, wydobywając z nich nowe, nieoczekiwane możliwości i obejmując różne kultury i dyscypliny sztuki. Język tańca w każdej realizacji Akrama Khana jest związany z klasycznym tańcem kathak oraz tańcem nowoczesnym i ciągle ewoluuje, aby przekazywać inteligentne, odważne i nowe idee, co przynosi mu w ten sposób międzynarodowe uznanie i sławę, jak również artystyczne i komercyjne sukcesy.
Zespół Akrama Khana otrzymał kilka prestiżowych nagród, w tym Nagrodę Krytyków *The Age* za najlepsze nowe dzieło (*Vertical Road*) na Festiwalu Sztuki w Melbourne w 2010 roku oraz Nagrodę Helpmanna za najlepszą choreografię w dziele tanecznym (*zero degrees*) na Festiwalu w Sydney w roku 2007.

Vertical Road to najnowsza współczesna praca zespołowa Akrama Khana, który rozwija swoje zainteresowania polegające na badaniu wspólnych płaszczyzn pomiędzy różnymi kulturami i dyscyplinami twórczymi. Khan gromadzi wokół siebie wykonawców i artystów z Azji, Europy i Bliskiego Wschodu, wywodzących się z różnych środowisk.
Poprzez specjalnie skomponowaną na tę okazję muzykę autorstwa wieloletniego współpracownika Akrama Khana, kompozytora Nitina Sawhneya, *Vertical Road* czerpie inspirację z tradycji sufickiej oraz nauk perskiego poety i filozofa Rumiego. Badając ziemską naturę człowieka, jego rytuały i konsekwencje działań, *Vertical Road* staje się medytacją nad podróżą „od grawitacji do łaski".
Premiera dzieła odbyła się 16 września 2010 r. w Curve Theatre, Leicester, a następnie zespół odbył tournée po Europie, Azji, Bliskim Wschodzie i Australii.
Akram Khan o idei swojej realizacji mówi: „Coraz częściej jestem, wbrew swej woli, wciągany przez horyzontalny prąd, który jest miejscem, gdzie czas płynie z tak ogromną prędkością, że nasze oddechy muszą przyspieszać, byśmy byli w stanie przeżyć. Zawsze wierzyłem, że to w naszym powolnym wydychaniu spoczywa głęboka duchowa energia. W świecie poruszającym się tak szybko, wraz z rozwojem technologii i ogromem informacji, skłaniam się do poruszania pod prąd, rozmyślając nad tym, jak być połączonym nie tylko duchowo, ale i wertykalnie".

fot. Richard Haughton

fot. Richard Haughton

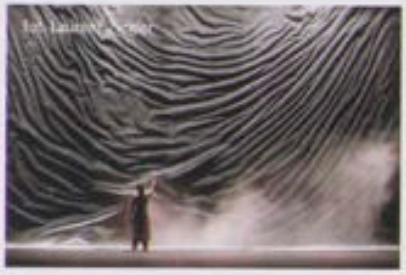

„Umarłem jako minerał i stałem się rośliną;
Jako roślinność umarłem i stałem się zwierzęciem.
Umarłem ze zwierzęcości i stałem się człowiekiem.
Czemu zatem obawiać się nicości po śmierci?
Następnym razem, gdy umrę
Wysunę skrzydła i pióra anielskie;
Poszybuję wyżej od aniołów
A wszystko, czego nie obejmiesz rozumem,
Tym będę".

(Rumi)

wykonawcy

Eulalia Ayguade Farro, Konstandina Efthymiadou, Salah El Brogy, Ahmed Khemis, Young Jin Kim, Yen-Ching Lin, Andrej Petrovic, Elias Lazaridis

Przesłanie Hervé Le Bouca, Prezesa i Dyrektora Generalnego COLAS, sponsora Vertical Road

Spotkałem Akrama Khana jeszcze zanim faktycznie zobaczyłem jego prace. W kwietniu 2009 roku mój zespół zorganizował w Londynie kolację i spotkanie z członkami zespołu Akrama, aby omówić możliwości nawiązania współpracy. Gdy tego wieczoru rozejrzałem się wokół siebie, stwierdziłem, że ludzie siedzący przy naszym stole pochodzą z wielu różnych krajów i kultur – Anglii, Francji, Indii, Pakistanu, Stanów Zjednoczonych i Niemiec. Nadzwyczajna wielorakość, skrzyżowanie różnorodności.

Podczas kolacji obserwowałem Akrama, a on obserwował mnie. Przejmujący, a jednocześnie skromny wyraz jego oczu, prosta gestykulacja, nawet sama jego obecność onieśmielały, ale także dawały ukojenie. Rozmawialiśmy o drogach, które wybraliśmy, o życiu, a także o znaczeniu i wartości więzi społecznych, tworzonych przez Drogi. Wyjaśnił mi rolę ludzkiego ciała, to, w jaki sposób je postrzega – jako wektor komunikacji, pamięć kulturową i osobistą historię. Później obaj zauważyliśmy, że nasze dwa światy najwyraźniej współdzielą koncepcję budowania związków między ludźmi i narodami.

Z konfrontacji naszych pomysłów na temat „różnorodności" wyłonił się wspólny obraz: Droga pionowa.

Dzisiaj zarząd firmy Colas, która połowę swoich interesów prowadzi na rynkach międzynarodowych, wciąż jest bardzo francuski i zdominowany przez mężczyzn. Dlatego właśnie „różnorodność" jest tematem, na którym postanowiłem się skoncentrować w kolejnych działaniach dotyczących komunikacji w przedsiębiorstwie i zasobów ludzkich.

Przez „różnorodność" rozumiem wielorakość ludzkich doświadczeń i różnorodne wizje doświadczania życia. Naprawdę wierzę, że młodzi, starsi, kobiety, mężczyźni, silni i słabi mogą wspólnie tworzyć heterogeniczne środowisko pracy, które będzie wydobywać ich skuteczność, stymulować umysły. Ludzie będą mogli korzystać ze swoich atutów, zejść z dobrze znanych, utartych ścieżek, ośmielą się zakwestionować oczywistości, ulegną fascynacji różnymi obliczami i aspektami, co poprowadzi ich do odkrycia nieznanych źródeł energii i wertykalnej drogi, która kryje się w każdym z nas.

Hervé Le Bouc
Prezes i Dyrektor Generalny COLAS

sponsor wydarzenia:

plus

sponsor zespołu:

COLAS

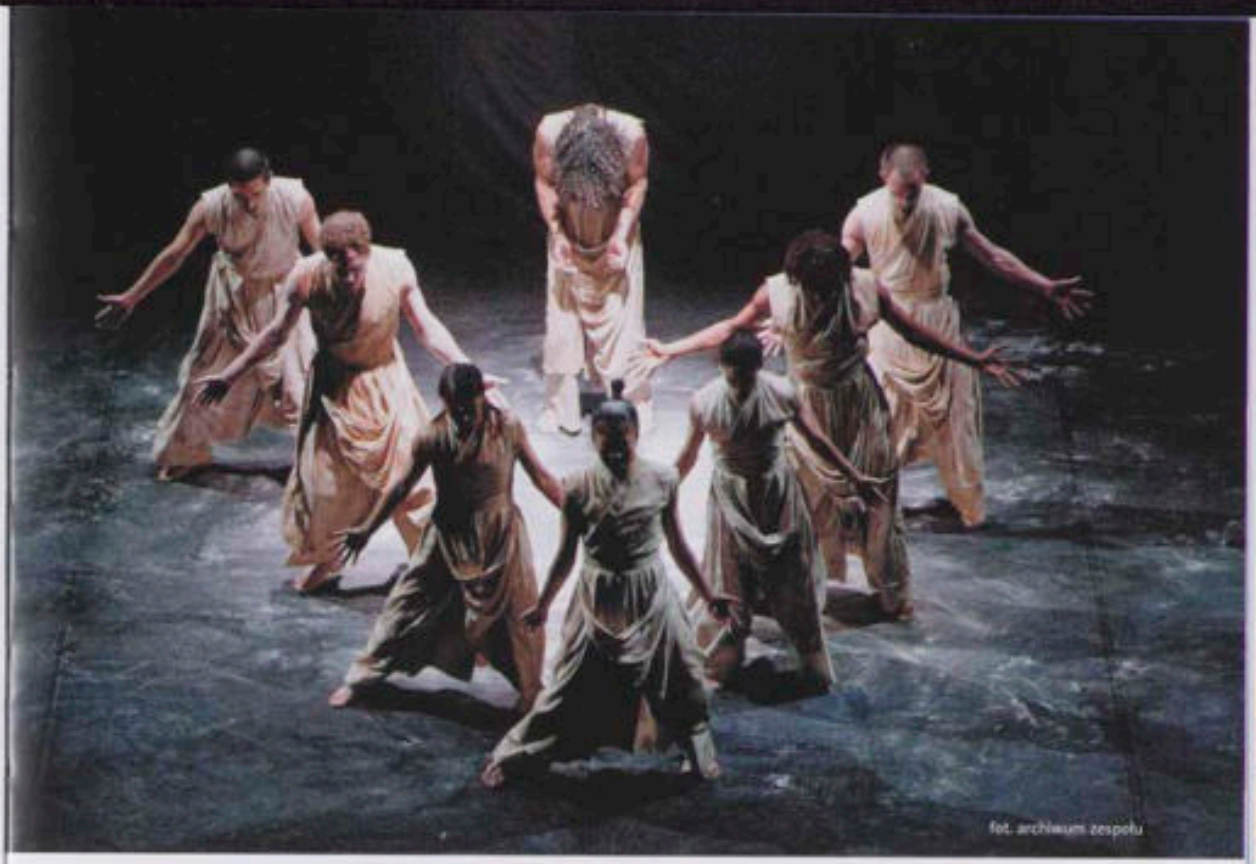

fot. archiwum zespołu

Dyrektor artystyczny/choreograf
Akram Khan
Kompozytor
Nitin Sawhney
Realizator światła
Jesper Kongshaug
Kostiumy
Kimie Nakano
Producent
Farooq Chaudhry
Dyrektor techniczny
Fabiana Piccioli
Scenografia
Akram Khan, Kimie Nakano, Jesper Kongshaug
Konsultacja dramaturgiczna
Ruth Little
Researcher
Jess Gormley
Prowadzenie prób
Andrej Petrovic

Koordynator techniczny
Richard Fagan
Obsługa techniczna
Peter Swikker, Lucy Record
Koordynator tournée
Arthur Laurent

koprodukcja:

أبوظبي للثقافة و التراث
ABU DHABI CULTURE & HERITAGE

Sadler's Wells London
Curve Theatre, Leicester
Theatre de la Ville, Paryż
National Arts Centre, Ottawa
Mercat de les Flors, Barcelona

Zespół Baletowy Teatro alla Scala

JEWELS (Klejnoty)

dyrektor baletu: **Makhar Vaziev**
choreografia: **George Balanchine**
produkcja: **Teatro alla Scala**
muzyka: *Emeralds*: **Gabriel Fauré**, *Rubies*: **Igor Strawiński** (fortepian: Roberto Cominati), *Diamonds*: **Piotr Czajkowski**
scenografia: **Peter Harvey**
kostiumy: **Karinska**, odtworzenie kostiumów: **Holly Hynes**
wykonanie: **Orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi**
dyrygent: **Paul Connelly**

Wykonanie baletu Balanchine'a ® Jewels w choreografii George'a Balanchine'a © prezentowane jest w porozumieniu ze Stowarzyszeniem George Balanchine Trust. Balet został wyprodukowany zgodnie ze standardami Balanchine Style® i Balanchine Technique® Service ustanowionymi przez Stowarzyszenie.

o zespole

Znakomici choreografowie, tacy jak Jean-Georges Noverre i Gasparo Angiolini, reformatorzy stylu ballet d'action, a także najwybitniejszy z nich, Salvatore Vigano, mieli wywrzeć ogromny wpływ na taniec w Europie – jeszcze przed założeniem w roku 1813 Imperial Dance Academy La Scala. Następnie Carlo Blasis, znakomity tancerz, nauczyciel i teoretyk, wprowadził balet, którego rodowód we Włoszech sięga piętnastego wieku, do okresu romantycznego, przyczyniając się do technicznej innowacji stylu. Z Blasisem ćwiczyły niektóre znakomite gwiazdy tego okresu: Carlotta Grisi, Fanny Cerrito, Lucile Grahn, Augusta Maywood, Amina Boschetti, Amalia Ferraris oraz Claudina Cucchi i Carolina Pochini.
Taniec w La Scala wkroczył w dwudziesty wiek w towarzystwie uznanych profesjonalistów, inspirowanych Manzottim. Wśród nich byli: Raffaele Grassi i Giovanni Pratesi (autor

Jewels

Premiera Jewels miała miejsce w Nowym Jorku 13 kwietnia 1967 roku. Sam Balanchine mówił, iż pomysł stworzenia baletu z kostiumami zdobionymi kamieniami szlachetnymi (zaprojektowanymi później przez jego ulubioną kostiumolog Karinską), powstał po tym, jak choreograf poznał jubilera Claude'a Arpelsa. Po pewnym czasie Balanchine miał okazję podziwiać wspaniałą kolekcję klejnotów w Van Cleef & Arpels. Doświadczenie to bez wątpienia wywarło na nim duże wrażenie. Balanchine, z pochodzenia Gruzin z Kaukazu, przyznał, iż zawsze fascynowały go kolory i piękno kamieni szlachetnych. Artysta był zdeterminowany, by stworzyć zjawiskowy spektakl, który cieszyłby się powodzeniem wśród publiczności i byłby odpowiedni dla dużego zespołu New York City Ballet, który przenosił się właśnie do nowej prestiżowej siedziby - New York State Theater w Lincoln Center. Ostatecznie powstał spektakl, który dokładnie odzwierciedlał aspiracje jego twórcy.
George Balanchine, który propagował taniec w wykonaniu kobiet, stworzył spektakl będący dla nich hołdem. Jewels to tryptyk; każda jego część lśni jak drogocenny kamień. Fizyczna perfekcja i kolory łączą się z muzyką Gabriela Fauré, Igora Strawińskiego i Czajkowskiego w Szmaragdach, Rubinach i Diamentach.

Rubies, fot. A. Tamoni

TEATRO ALLA SCALA

Jewels (Rubies), fot. Marco Brescia

fot. Marco Brescia

Convento veneziano z roku 1928), ale również znani choreografowie związani z Ballets Russes, jak Michaił Fokine (*Szeherezada, Kleopatra, The Love for Three Oranges*) oraz Leonide Massine (który w roku 1950 wybrał Lucianę Novaro do premiery swego *Święta wiosny*). Artyści zostali zaangażowani przez La Scalę w celu adaptacji innowacyjnych elementów, które do tańca, muzyki i scenografii wniósł słynny zespół Siergieja Diagilewa (pojawił się w Teatro Lirico w 1920, a w La Scala w 1927), z uwzględnieniem niezaprzeczalnych talentów takich gwiazd, jak: Ettorina Mazzucchelli, Teresa Battaggi, Rosa Piovella Ansaldo, Attilia Radice, Ria Teresa Legnani, Vincenzo Celli, Gennaro Corbo i Cia Fornaroli.

W latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych La Scala stała się sceną otwartą dla największych nazwisk ówczesnej panoramy artystycznej. W 1963 roku zadebiutował tu choreograf Roland Petit (*Le jeune homme et la Mort, Le Loup, La chambre* i *Les demoiselles de la nuit*), zaś do grona zespołu, w którym tańczyli Vera Colombo, Fiorella Cova, Gilda Majocchi, Elettra Morini, Giuliana Barabaschi, dołączyło wiele gwiazd występujących gościnnie: Yvette Chauviré, Margot Fonteyn, Ludmilla Tchérina, Jean Babilée, Tamara Toumanova, Galina Ulanova, Alicia Markova, Maya Plissetskaya, Rudolf Nurejew. Jego pojawienie się w spektaklu *Romeo i Julia* Kennetha MacMillana zapoczątkowało bardzo bliską współpracę z mediolańskim teatrem.

SZMARAGDY

Część ułożona jest do muzyki skomponowanej przez Gabriela Faurè do dramatu *Peleas i Melizanda* Maurice'a Maeterlincka z 1898 i *Shylocka* Edmonda Haraucourt z 1889. *Szmaragdy* otwiera delikatne pas de deux do lekkiej muzyki smyczkowej. Następnie możemy podziwiać wariację baletową solistów, pas de trois i ponownie spokojne pas de deux. Kolejność utworów muzycznych jest następująca: *Prèlude, Fieluse, Sicilienne* (z *Peleasa i Melizandy*); *Entracte Nocturne, Èpithalame, Finale* (z *Shylocka*) i *La mort de Mèlisande* (z *Peleasa i Melizandy*). W 1976 Balanchine dodał jeszcze nokturnowe pas de deux i finalne pas de sept. Choreograf pisał o swym dziele, iż wprowadzenie słownej narracji do tego typu tańca mogłoby okazać się nudne, wolał przywieść widzowi na myśl Francję – „Francję będącą synonimem elegancji, luksusu, szyku i perfum". Chciałoby się dodać – Francję będącą miejscem narodzin baletu romantycznego.

RUBINY

Balanchine zdecydowanie przeciwstawiał się opiniom niektórych komentatorów, którzy w *Rubinach* dopatrywali się odniesień do energii kojarzonej z Ameryką. Przeciwnie, *Rubiny* były zainspirowane muzyką rodaka Balanchine'a – Strawińskiego, który także włączył się w prace nad spektaklem.

Użyty w *Rubinach* utwór *Capriccio* na fortepian i orkiestrę Strawińskiego z 1929 składa się z trzech części: *Presto, Andante rapsodico* i *Allegro capriccioso ma tempo giusto*. Był on zainspirowany genialną muzyką Carla Marii von Webera, a także odniósł się do określenia muzycznego autorstwa Michaela

fot. Marco Brescia

fot. Marco Brescia

Praetoriusa – „fantazja lub wolna forma fugato". Niekiedy ta część spektaklu, zwłaszcza gdy wykonywana jest samodzielnie, nosi tytuł *Capriccio*, co ma oddawać hołd wykorzystanej tu muzyce.

DIAMENTY

W *Diamentach* orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi wykona cztery z pięciu części składających się na *Symfonię nr 3 D-dur* Czajkowskiego. Balanchine uznał, iż pierwsza część symfonii nie nadaje się do zatańczenia. W drugiej części (*Alla tedesca, Allegro moderato e semplice*) tańczy trzynaście pań i para solistów. W trzeciej części (*Andante elegiaco*) bierze udział para pierwszych solistów, a w czwartej (*Scherzo, Allegro vivo*) czterech tancerzy i cztery tancerki. W tej części dwoje tancerzy wykonuje też wariacje. W ostatniej, piątej części (*Allegro con fuoco – Tempo di Polacca*) na scenie pojawia się cały trzydziestoczteroosobowy zespół.

Marinella Guatterini
fragment programu *Jewels*
udostępnione dzięki uprzejmości Teatro alla Scala, sezon 2010/2011

Lata siedemdziesiąte wznoszą na szczyt na ponad czterdzieści lat Carlę Fracci, która była najznakomitszą gwiazdą teatru – niezliczone są kreacje, które powstały specjalnie dla niej: *La strada* (1966) Nino Rota i Mario Pistoniego, *Francesca da Rimini* (Franciszka z Rimini) (1967) i nowa wersja *The Miraculous Mandarin* (Cudownego mandaryna) (1966), w którym światło dzienne ujrzał talent przyszłej gwiazdy – Luciany Savignano. Od zawsze wyjątkową wartość w historii Teatro alla Scala miały częste występy gościnne. Dzięki takim postaciom, jak: V. Vassiliev, G. Iancu, M. Guerra, José M. Carreno, L. Hilaire i M. Legris, T. Rojo i D. Bussell, D. Vishneva, D. Matvienko, A. Cojocaru, R. Tewsley, G. Coté, A. Dupont, L. Sarafanov, I. Kent, L. Lacarra i P. Semionova oraz dyrektorom artystycznym zespołu – G. Carbone, E. Terabust, F. Olivieri i ponownie Terabust, Teatro alla Scala z powodzeniem kompiluje repertuar romantyczno-akademicki. W styczniu 2009 roku dyrektorem artystycznym zespołu baletowego Teatro alla Scala został Makhar Vaziev, który był wcześniej szefem The Kirov Balet w Teatrze Maryjskim w Saint Petersburgu.

Marinella Guatterini

XXI

Łódzkie Spotkania Baletowe

KALENDARIUM

kwiecień
maj
czerwiec

29.04 piątek 19.00
30.04 sobota 19.00

Teatr Wielki w Łodzi, Polski Teatr Tańca-Balet Poznański
SPOTKANIA w dwóch niespełnionych AKTACH
chor. E. Wycichowska
PRAPREMIERA

07.05 sobota 19.00
08.05 niedziela 19.00

Sylvie Guillem i Russell Maliphant
PUSH
chor. R. Maliphant; Sadler's Wells London

11.05 środa 19.00
12.05 czwartek 19.00

Béjart Ballet Lausanne
ARIA/LE CHANT DU COMPAGNON ERRANT/ SONG OF HERSELF/DIONYSOS (Suite)
chor. G. Roman/M. Béjart/J. Arozarena/M. Béjart

15.05 niedziela 18.00

Teatr Wielki w Łodzi, Polski Teatr Tańca-Balet Poznański
SPOTKANIA w dwóch niespełnionych AKTACH
chor. E. Wycichowska
PREMIERA Z EXPRESSEM

20.05 piątek 19.00
21.05 sobota 19.00

Royal Ballet of Flanders
ARTIFACT
chor. W. Forsythe

26.05 czwartek 19.00
27.05 piątek 19.00

Akademicki Teatr Opery i Baletu im. P. Czajkowskiego w Permie
THE FOUR SEASONS/THE CONCERT
chor. J. Robbins

29.05 niedziela 19.00
30.05 poniedziałek 19.00

Akram Khan Company
VERTICAL ROAD
chor. A. Khan

04.06 sobota 19.00
05.06 niedziela 19.00

Zespół Baletowy Teatro alla Scala
JEWELS
chor. G. Balanchine

PROGRAMME

29.04 Friday 7 p.m.
30.04 Saturday 7 p.m.

The Grand Theatre in Łódź, The Polish Dance Theatre-Poznań Ballet
SPOTKANIA w dwóch niespełnionych AKTACH
chor. E. Wycichowska
PRAPREMIERA

07.05 Saturday 7 p.m.
08.05 Sunday 7 p.m.

Sylvie Guillem i Russell Maliphant
PUSH
chor. R. Maliphant; Sadler's Wells London

11.05 Wednesday 7 p.m.
12.05 Thursday 7 p.m.

Béjart Ballet Lausanne
ARIA/LE CHANT DU COMPAGNON ERRANT/ SONG OF HERSELF/DIONYSOS (Suite)
chor. G. Roman/M. Béjart/J. Arozarena/M. Béjart

15.05 Sunday 6 p.m.

The Grand Theatre in Łódź, The Polish Dance Theatre-Poznań Ballet
SPOTKANIA w dwóch niespełnionych AKTACH
chor. E. Wycichowska
PREMIERA Z EXPRESSEM

20.05 Friday 7 p.m.
21.05 Saturday 7 p.m.

Royal Ballet of Flanders
ARTIFACT
chor. W. Forsythe

26.05 Thursday 7 p.m.
27.05 Friday 7 p.m.

Perm State Opera and Ballet Theatre
THE FOUR SEASONS/THE CONCERT
chor. J. Robbins

29.05 Sunday 7 p.m.
30.05 Monday 7 p.m.

Akram Khan Company
VERTICAL ROAD
chor. A. Khan

04.06 Saturday 7 p.m.
05.06 Sunday 7 p.m.

Teatro alla Scala Ballet Company
JEWELS
chor. G. Balanchine

XXI

Łódzkie Spotkania Baletowe

INFORMACJE

Cennik biletów
Kasy
Imprezy towarzyszące
Podziękowania
Sponsorzy

CENY BILETÓW:

29 i 30 kwietnia oraz 15 maja - spektakl „Spotkania..." - ceny obowiązujące w Teatrze Wielkim w Łodzi zgodnie z aktualnym cennikiem premierowym.

SPEKTAKLE ZESPOŁÓW:

7 i 8 maja	SYLVIE GUILLEM I RUSSELL MALIPHANT
11 i 12 maja	BÉJART BALLET LAUSANNE
4 i 5 czerwca	ZESPÓŁ BALETOWY TEATRO ALLA SCALA

Strefa I	normalne	80,-	ulgowe	70,-
Strefa II	normalne	70,-	ulgowe	60,-
Strefa III	normalne	60,-	ulgowe	50,-

SPEKTAKLE ZESPOŁÓW:

20 i 21 maja	ROYAL BALLET OF FLANDERS
26 i 27 maja	AKADEMICKI TEATR OPERY I BALETU W PERMIE
29 i 30 maja	AKRAM KHAN COMPANY

Strefa I	normalne	60,-	ulgowe	50,-
Strefa II	normalne	50,-	ulgowe	40,-
Strefa III	normalne	40,-	ulgowe	30,-

Biuro Obsługi Widzów

Biuro Obsługi Widzów czynne od poniedziałku do piątku: 8.00 –16.00,
tel. 42 633 31 86, tel/fax: 42 639 87 49, e-mail: widz@teatr-wielki.lodz.pl

eBilet.pl

Kasy

Kasa biletowa czynna od poniedziałku do soboty: 12.00 – 19.00
niedziele i święta (gdy grane jest przedstawienie): 15.00 – 19.00
tel. 42 633 77 77

Bilety można kupić również na **www.operalodz.com**

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

pro Opera

Po raz pierwszy w historii Łódzkich Spotkań Baletowych wydarzeniu towarzyszyć będzie specjalna edycja cyklu **pro OPERA**. Zapraszamy do wspólnej rozmowy o sztuce tańca po każdym pierwszym spektaklu zaprezentowanym przez zespół biorący udział w Festiwalu.
Terminy spotkań:
- 7 maja, po występie Sylvie Guillem i Russella Maliphanta – prowadzi Jadwiga Majewska.
- 11 maja, po występie Béjart Ballet Lausanne – prowadzi Joanna Bednarczyk;
- 20 maja, po występie Royal Ballet of Flanders – prowadzi Anna Królica;
- 26 maja, po występie Akademickiego Teatru Opery i Baletu w Permie – prowadzi Jadwiga Majewska;
- 29 maja, po występie Akram Khan Company – prowadzi Julia Hoczyk;
- 4 czerwca, po występie Zespołu Baletowego Teatro alla Scala – prowadzi Katarzyna Gardzina.

Spotkania prowadzić będą przedstawiciele Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie.
Zapraszamy do saloniku video w Teatrze Wielkim w Łodzi. **Wstęp wolny.**

instytut muzyki i tańca

wystawa

- 27 kwietnia o godz. 17.00 w ramach inauguracji Festiwalu zapraszamy Państwa do foyer Teatru Wielkiego w Łodzi na wernisaż **wystawy zdjęć Włodzimierza Małka**, fotografa, który udokumentował jedne z pierwszych edycji Łódzkich Spotkań Baletowych. Kolejną odsłoną spotkania będzie **pokaz rzeźb autorstwa Marty Fuks-Frankiewicz**. Tej części wernisażu towarzyszyć będzie **performance taneczny w wykonaniu studentów Alexandra Azarkevitcha**, autora choreografii.

warsztaty

- W dniach 23-27 maja odbędą się **warsztaty taneczne dla zespołu baletowego opery łódzkiej. Poprowadzi je Dennis Callahan,** amerykański choreograf na stałe współpracujący z New York Radio City Music Hall. Artysta jest twórcą układów tanecznych do musicali *Grease, Elizabeth i Mozart!*, a także autorem oryginalnej choreografii *Tańca wampirów*. Pracę tancerzy łódzkiego zespołu baletowego zwieńczy pokaz otwarty z udziałem sześćdziesięciu szczęśliwców, wyłonionych przez redakcję Gazety Wyborczej.

PODZIĘKOWANIA:

Organizatorzy Łódzkich Spotkań Baletowych serdecznie dziękują Panu Tadeuszowi Zlamalowi za wyrażenie zgody na wykorzystanie rysunku jego autorstwa jako logo Festiwalu.

Występ Akram Khan Company mógł się odbyć dzięki:

COLAS

CURVE

Sadler's Wells

NATIONAL ARTS CENTRE
CENTRE NATIONAL DES ARTS

Théâtre de la Ville PARIS

ARTS COUNCIL ENGLAND

Wyprodukowane w czasie rezydencji w Curve w Leicester i DanceEast w Ipswich. Wspierane przez Arts Council England.

Osoby, którym Akram Khan Company szczególnie dziękuje:

Assis Carreiro, Paul Kerryson, Alistair Spalding, Béatrice Abeille Robin, Isadora Papadrakakis, Jayne Stevens, Nicola Monaco, Shanell Winlock, Mr and Mrs Khan, Ruth Barclay, Vicki Jacobs, Rachel Farrer, Tia-Monique Pilgrim and Ottilie Robin

ORKIESTRA Teatru Wielkiego w Łodzi

I skrzypce
Iwona Tomaszewska (koncertmistrz)
Andrzej Marchel
Ryszard Dutkowski
Marek Nowakowski
Henryka Nierychło
Bogdan Mazur
Paweł Załucki
Marcin Budziarski
Karolina Bieńkowska
Aleksandra Bartoszek
Wiesława Ryczel *

II skrzypce
Paulina Wielgosińska
Lech Gutowski
Beata Bugała
Wojciech Cłapiński
Katarzyna Gałdecka-Sprawka
Patrycja Badowska
Ewa Walkiewicz
Paulina Justyna
Andrzej Kowalczyk*
Stanisław Pławner*
Beata Włodek-Pędziwiatr*

altówki
Kazimierz Mazur
Franciszek Nierychło
Jacek Rurak
Przemysław Florczak
Katarzyna Marchel
Justyna Łuczyńska-Soroko
Adam Brakowski
Katarzyna Piasecka
Wiesław Nowak*

wiolonczele
Paweł Tomaszewski
Joanna Dzidowska
Marek Przybyła
Ewa Żeno
Hanna Mudza
Agata Kruk-Kasprzak
Arkadiusz Płaziuk

kontrabasy
Jerzy Knapkiewicz
Sylwester Masłoń
Marcin Wajch
Michał Łuczak

harfa
Dorota Szyszkowska-Janiak
Joanna Tomala

flety
Cezary Dynowski
Marzena Kowalczyk
Marta Durczewska
Magdalena Buraczyk*
Aleksandra Strasińska*

oboje
Agata Piotrowska-Bartoszek
Krzysztof Siemiński
Justyna Herc
Monika Woźniak
Jakub Onasz

klarnety
Piotr Maciejewski
Zuzanna Fabijańczyk
Krzysztof Płoszyński
Mariusz Walkiewicz
Waldemar Dobiec*

fagoty
Andrzej Kalkandzis
Beata Strembicka
Michał Łabecki

trąbki
Konrad Boniński
Mirosław Dudek
Tomasz Chrześcijanek
Kamil Jankowski

puzony
Jacek Kasprzak
Waldemar Szubski
Dariusz Sprawka
Bartłomiej Kruszyński
Tomasz Jagoda
Waldemar Paś*

waltornie
Waldemar Szelągowski
Tomasz Sopur
Marta Dominiuk-Kwiatkowska
Mieczysław Woźnica*
Zbigniew Galant*
Andrzej Kowalik*

tuba
Jacek Dzidowski

perkusje
Sebastian Dworczak
Bożena Kozłowska
Magdalena Kowalczyk
Beata Stelmach
Jakub Jeziorowski
Jan Pawlak
Małgorzata Baranowska-Zatke*
Andrzej Janusz*

gitara basowa
Adam Przybylski*

bandoneon
Maksymilian Pelczarski*

gitara akustyczna
Marcin Olak*

harfy MIDI
Peter Sych

inspektorzy orkiestry
Waldemar Szubski
Andrzej Marchel

* współpraca

BALET Teatru Wielkiego w Łodzi

I soliści
Agata Jankowska-Dobrowolska
Monika Maciejewska
Gintautas Potockas
Piotr Ratajewski

soliści
Valentyna Batrak
Beata Brożek-Grabarczyk
Julia Sadowska
Monika Szymurska-Prokop
Ikuko Yotsuyanagi
Witold Biegański
Nazar Botsiy
Wojciech Domagała
Jerzy Gęsikowski
Adam Grabarczyk
Tomasz Jagodziński Jan
Łukasiewicz
Aleksander Miedwiediew
Krzysztof Pabjańczyk
Gienadii Rybalchenko

koryfeje
Agnieszka Białous
Mariya Kasabova
Ewa Kowalska-Brodek
Iga Krata
Agnieszka Markowska
Anna Pruszyńska-Galvany
Mariusz Caban
Artur Firaza

zespół
Dominika Andrzejczak
Marta Andrzejowska
Izabela Barbacka
Lydie Boutfeux Aleksandra
Godlewska
Agata Kaźmierowska
Matylda Molińska
Bogumiła Szaleńczyk
Maciej Feliński
Wiktor Krakowiak-Chu
Mateusz Kubiak
Karol Mbaye
Dominik Senator
Marcin Walenda
Aleksandra Godlewska
Agata Kaźmierowska
Matylda Molińska
Bogumiła Szaleńczyk
Maciej Feliński
Wiktor Krakowiak-Chu
Mateusz Kubiak
Karol Mbaye
Dominik Senator
Marcin Walenda

kierownik baletu
Anna Krzyśków

asystent-pedagog
Anna Lewandowska,
Agata Jankowska-Dobrowolska,
Mariusz Caban,
Wojciech Domagała

asystent
Ewa Kowalska-Brodek

koordynator baletu
Jarosław Biernacki
(współpraca)

inspektor baletu
Krzysztof Pabjańczyk

Dyrekcja

Dyrektor naczelny
Marek Szyjko

Zastępca dyrektora ds. muzycznych
Tadeusz Kozłowski

Zastępca dyrektora ds. produkcji
Krzysztof Bogusz

Zastępca dyrektora ds. infrastruktury
Grzegorz Kruhły

Główna księgowa
Teresa Płonowska

Kierownicy i gł. specjaliści

Kierownik baletu
Anna Krzyśków

Kierownik chóru
Marek Jaszczak

Główny specjalista – asystent dyrektora naczelnego
Joanna Lenartowicz

Kierownik działu organizacji pracy artystycznej
Rafał Domagała

Kierownik impresariatu
Krystyna Filip

Główny specjalista – koordynator produkcji
Anna Julia Dębowska

Kierownik działu produkcji scenograficznej
Zygmunt Dziubiński

Kierownik działu realizacji przedstawień
Sławomir Kowalczyk

Główny specjalista ds. produkcji scenografii
Wanda Zalasa

Zastępca kierownika działu ds. produkcji kostiumów
Marzena Szkobel

Zastępca kierownika działu ds. produkcji dekoracji
Krzysztof Lisowski

Kierownik działu zaopatrzenia
Marian Brodowicz

Główny specjalista ds. urządzeń sceny
Marek Ziółkowski

Specjaliści ds. promocji
Paulina Sałek
Małgorzata Drobniewska
Łukasz Pięta

Specjaliści ds. impresaryjnych
Anna Niwicka
Igor Trochanowski

Pracownie

Kierownik pracowni perukarstwa i charakteryzacji
Józefa Adamczyk

Starszy mistrz pracowni krawieckiej damskiej
Beata Adamiak

Główny brygadier brygady montażu dekoracji – koordynator sceny
Sylwester Borowski

Starszy mistrz pracowni tapicerskiej
Zdzisław Kapituła

Starszy mistrz pracowni kapeluszy i kwiatów
Anna Kołomańska

Mistrz brygady garderobianych
Anna Krawczyńska

Główny brygadier brygady akustyków
Roman Kulesza

Brygadzistka rekwizytorni
Krystyna Łąpieś

Starszy mistrz pracowni modelatorskiej
Marzanna Machalska

Główny brygadier brygady napędów sceny
Andrzej Maciejewski

Mistrz pracowni szewskiej
Krzysztof Pacyniak

Starszy mistrz pracowni krawieckiej męskiej
Ewa Rykowska

Główny brygadier brygady oświetlenia sceny
Jerzy Stachowiak

Główny specjalista ds. urządzeń mechanicznych
Stanisław Szymajda

Starszy mistrz pracowni malarskiej
Małgorzata Teodorczyk

Starszy mistrz pracowni stolarskiej
Jacek Tomczyk

Starszy mistrz brygady montażu dekoracji – koordynator sceny
Jacek Wojciechowski

Biuro Obsługi Widzów

Kierownik Biura Obsługi Widzów
Elżbieta Magin

Zastępca kierownika Biura Obsługi Widzów
Barbara Emilianowicz

p.o. Zastępcy kierownika BOW ds. obsługi widowni
Bożena Kińska

XXI Łódzkie Spotkania Baletowe

44 sezon
Teatru Wielkiego w Łodzi

redakcja
Iwona Marchewka
Maria Rżanek

layout programu
Piotr Karczewski

projekt plakatu
Piotr Piotrowski

skład, łamanie i przygotowanie DTP
Iwona Marchewka

korekta
Maria Rżanek
Iwona Marchewka

tłumaczenia
Krystyna Filip
Anna Niwicka
Maria Rżanek
Igor Trochanowski
oraz
ArcusLink Tłumaczenia Specjalistyczne
Monika Mamulska, Małgorzata Kierska-Barcz
Spółka Jawna, Łódź

wydawca
Teatr Wielki w Łodzi
pl. Dąbrowskiego
90-249 Łódź
www.operalodz.com

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódzkie

oddano do druku
19.04.2011

SPONSORZY:

plus

MAZOWIECKA
SPÓŁKA GAZOWNICTWA

BANK PEKAO SA
Member of UniCredit Group

PARTNERZY:

Istituto Italiano di Cultura Varsavia

Liberté • Égalité • Fraternité
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
Ambassade de France en Pologne

PATRONI MEDIALNI:

gazeta
WYBORCZA.PL

RMF Classic

TVP KULTURA

STRÖER
out of home media

e-teatr.pl

WP.PL

ZREALIZOWANO PRZY UDZIALE FINANSOWYM:

Łódzkie

URZĄD MIASTA ŁODZI

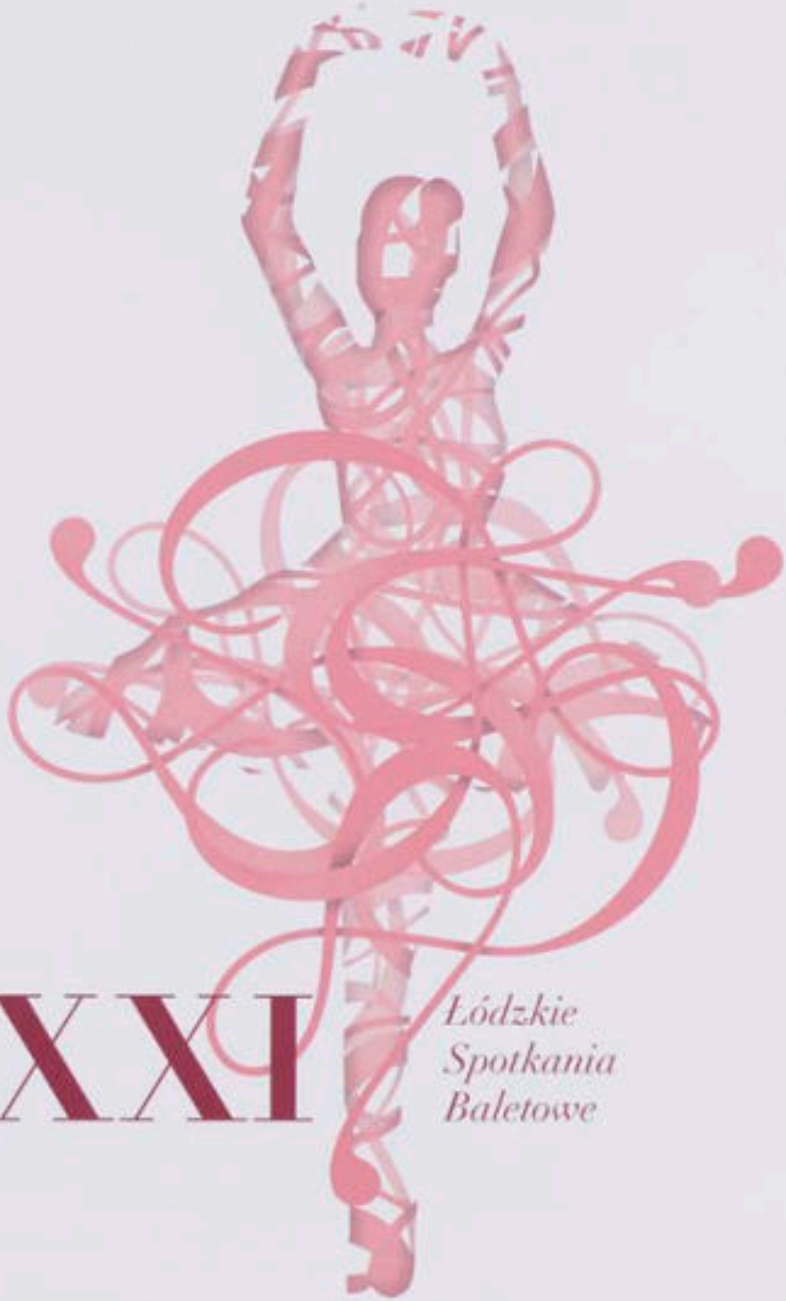

XXI Łódzkie Spotkania Baletowe

Niespotykane spotkania sponsoruje operator sieci plus

EDUKACJA

pro Opera

pro Opera to cykl spotkań dla wszystkich, którzy pragną poznać artystów i twórców opery, a zarazem okazja do zaczerpnięcia informacji, dotyczących sztuki operowej i baletowej oraz jej historii i współczesnych kierunków. Spotkania odbywają się w Belcanto Caffe w Teatrze Wielkim w Łodzi. **Wstęp wolny. Informacje: k.jasinska@teatr-wielki.lodz.pl**

Opera na poduchach

Opera na poduchach to twórcze zajęcia dla najmłodszej widowni. Dzieci w wieku od 3 do 6 lat, pod okiem opiekunów, biorą udział w działaniach artystycznych, które prowadzą do powstania spektaklu muzycznego. Wiedzę przybliżają im zadania taneczne, instrumentalne oraz wokalne, wyzwalające energię, inwencję twórczą i wyobraźnię.
Informacje: mdrobniewska@teatr-wielki.lodz.pl

Zeszyt edukacyjny

Teatr Wielki przygotował moc atrakcji także dla uczniów klas podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Bazę spotkań stanowi **„Zeszyt edukacyjny"** Haliny Guryn, teatrologa, specjalisty w dziedzinie edukacji teatralnej. Wydawnictwo umożliwia przyjrzenie się pracy wszystkich tych, których zaangażowanie prowadzi do powstania widowiska na scenie Teatru Wielkiego w Łodzi. Warsztaty prowadzone są m.in. w pracowniach: modelatorskiej, malarskiej, krawieckiej... **Informacje: mdrobniewska@teatr-wielki.lodz.pl**

Warsztaty dla nauczycieli

Warsztaty dla nauczycieli, chcących wdrożyć program „Zeszytu edukacyjnego" w swojej szkole. Spotkania prowadzi autorka „Zeszytu" Halina Guryn. **Wstęp wolny po wcześniejszym zgłoszeniu uczestnictwa. Informacje: mdrobniewska@teatr-wielki.lodz.pl**

Teatr Wielki
w Łodzi

opery,
wej oraz
Teatrze

d 3 do 6
ą do
entalne

zjalnych
atrologa,
pracy
ie Teatru

li

ojej

odz.pl

lki

www.operalodz.com